

หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพ
งานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย
Audit Evidence in the Social Distancing Era Towards
the Quality of Audit Work of Small Audit Firms in Thailand

นิพล แก่นโกมล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

หัวข้องานวิจัย	หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย
ชื่อผู้วิจัย	นิพล แก่นโกมล
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 313 ราย ทั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ ให้ความสำคัญในเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ด้านการกำกับดูแลที่ดี ด้านประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มองว่าหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing มีประสิทธิภาพในการประมวลผล สะดวกรวดเร็วในการรายงานผล นอกจากนี้ ยังแสดงถึงความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี และช่วยให้การปฏิบัติงานตรวจสอบอยู่ภายใต้กรอบของมาตรฐานการสอบบัญชี และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีมากขึ้น

Title	Audit Evidence in the Social Distancing Era Towards the Quality of Audit Work of Small Audit Firms in Thailand
Author	Nipon Kankomon
Date of Award	2023

Abstract

This research aims to study audit evidence in the social distancing era towards the quality of audit work of small audit firms in Thailand with a total of 313 samples. Data were analyzed using descriptive statistics and multiple regression analysis which the results showed that electronic working papers in the view of auditors affecting audit quality were related in the same way as electronic working papers at statistical significance at 0.05 level, giving importance to ethics. Of the auditors, followed by the knowledge and ability of the auditors in good corporate governance, the efficiency of the internal control system and the quality of the audit work, respectively. Most of the view that the preparation of electronic working paper has efficiency of processing, the convenience of reporting the results also shows the competence of the auditor and helps the audit operation to be more within the framework of the auditing standards and professional code of ethics.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและการให้คำแนะนำเป็นอย่างสูงของท่าน อาจารย์ ดร. ศรีสุตา อินทมาศ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมถึงท่านผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่ได้ให้คำปรึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัยทางการบัญชีมากขึ้น รวมถึงให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของการทำวิจัย กระทั่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณผู้สอบข้อสอบรับอนุญาตในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งมีส่วนช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดู ให้การอบรมสั่งสอนและการ สนับสนุนในการศึกษามาโดยตลอดจนประสบความสำเร็จในชีวิตตลอดมา

ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่าคุณอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและขอมอบความกตัญญูทเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียง ผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย	3
1.5 สมมติฐานงานวิจัย	3
1.6 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดด้านจรรยาบรรณ	6
2.2 แนวคิดด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	7
2.3 แนวคิดด้านการควบคุมภายใน	8
2.4 แนวคิดด้านความรู้ความสามารถ	10
2.5 มาตรฐานคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงิน	11
2.6 มาตรฐานวิชาชีพสอบบัญชี	13
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
3.1 วิธีการวิจัย	24
3.2 ประชากร	24
3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มวิจัย	24
3.4 เครื่องมือเครื่องใช้ในการศึกษา	26
3.5 สมมติฐานการวิจัย	28
3.6 ตัวแปรในการวิจัย	28
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	35
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	39
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานงานวิจัย	47
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
5.1 สรุปผลการวิจัย	51
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	52
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	53
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	58
ภาคผนวก ข ทดสอบความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	65
ภาคผนวก ค การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS	69
ประวัติย่อผู้วิจัย	120

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า	
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล	35
ตารางที่ 4.2	การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตในตารางภาพรวม	39
ตารางที่ 4.3	การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี	40
ตารางที่ 4.4	การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตในด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	41
ตารางที่ 4.5	การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน	42
ตารางที่ 4.6	การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี	43
ตารางที่ 4.7	การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตด้านคุณภาพงานสอบบัญชี	44
ตารางที่ 4.8	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	47
ตารางที่ 4.9	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามตัวแบบสมการ	47
ตารางที่ 4.10	ผลการเปรียบเทียบขนาดความสัมพันธ์	50

สารบัญภาพประกอบ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันพบว่า ตั้งแต่ช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จนถึงปัจจุบัน (2023) เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างสูงในทุกแวดวงของธุรกิจและระบบการศึกษา และปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบันหรือชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะการประมวลผลข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ส่งผลกระทบต่อในสายงานบัญชีทุกด้าน ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้กำหนดวิชาชีพบัญชีไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร และด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้มีแนวทางการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการสอบบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (ISAs: International Standard on Auditing) ซึ่งมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี (Audit Quality) ได้แก่ มาตรฐานการบริหารงานคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQM 1) ที่มุ่งเน้นการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี และมาตรฐานการบริหารงานคุณภาพ ฉบับที่ 2 (TSQM 2) มุ่งเน้นการควบคุมคุณภาพของงานสอบบัญชี รวมถึงข้อกำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 220 เรื่องการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ทั้งนี้ ได้กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีต้องนำนโยบาย วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพมาใช้ เพื่อให้แน่ใจว่างานตรวจสอบมีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่รับรองทั่วไป (คิลปพร ศรีจันเพชร, 2552) มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ ได้กำหนดความรับผิดชอบเฉพาะของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน และเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) การสอบบัญชีนับเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้สรุปผล แสดงความเห็นของงบการเงินจำเป็นต้องได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชี คือ การได้มาซึ่งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ระบุไว้ในกระดาษทำการในการตรวจสอบงบการเงิน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ของผู้สอบบัญชีในการได้มาซึ่งข้อสรุปเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชี และเป็นหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการวางแผนและปฏิบัติตามการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการจัดทำกระดาษทำการตรวจสอบถูกพัฒนาจากกระบวนการจัดทำกระดาษทำการด้วยมือเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาปรับใช้มากขึ้น หรือที่เรียกว่า กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีแนวคิดว่าการใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบมีประสิทธิภาพและช่วยลดต้นทุนในการปฏิบัติงาน เช่น การลดการใช้กระดาษ เพิ่มความเร็วในการปฏิบัติ และควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีได้ตามมาตรฐานสากล เป็นต้น

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการจัดทำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า กระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพและช่วยลดต้นทุนการปฏิบัติงาน เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการตรวจสอบ เหตุผลหลัก คือ กระบวนการตรวจสอบยังคงต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีในการเลือกวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสม การประเมินหลักฐานที่ได้รับมาจากการตรวจสอบบัญชี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หลักฐานในการตรวจสอบบัญชีที่ได้มานอกจากกระดาษทำการที่ถูกจัดทำขึ้นด้วยกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์แล้ว การได้มาซึ่งหลักฐานที่เกิดจากความห่างไกลข้อมูล (Remote) นั้นยังมีบทบาทที่สำคัญเนื่องจากหลักฐานบางรายการหากรอเอกสารตัวจริงหรือการได้มาในรูปแบบของเอกสาร (Hard Copy) อาจจะได้รับค่าเช่าและไม่ทันเวลาต่อการให้ข้อสรุปผลในการตรวจสอบบัญชี

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญที่ให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี

การวัดคุณภาพผู้สอบบัญชี มี 5 หัวข้อดังนี้ ได้แก่

1. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
2. หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
3. หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
4. หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
5. หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี โดยประชากรของงานวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 14,299 คน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2565) https://eservice.tfac.or.th/check_cpa/) และใช้กลุ่มตัวอย่าง (Sample) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 313 คน โดยใช้สูตร Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 43) ทั้งนี้ พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2566

1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.4.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลวิจัยจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอย

1.4.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 14,299 คน (สภาวิชาชีพบัญชี. 2565 : https://eservice.tfac.or.th/check_cpa/)

1.4.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

1.5 สมมติฐานงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดข้อสมมติฐานของงานวิจัยไว้ทั้งหมด 5 ข้อ โดยอ้างอิงงานวิจัยของน้องนุช เหล่ามณีรัตน์ (2558) ได้แก่

1.5.1 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1.5.2 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการ โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

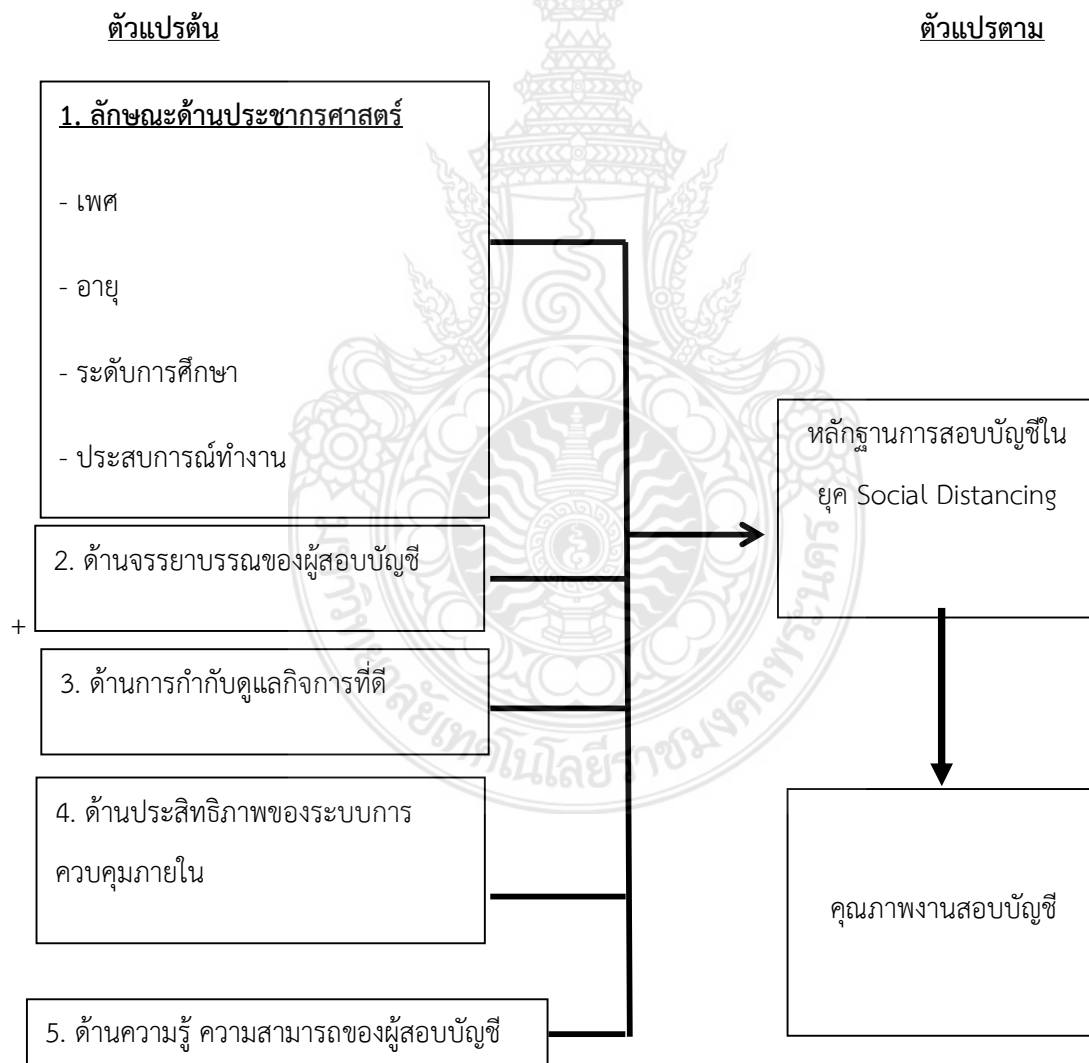
1.5.3 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1.5.4 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1.5.5 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1. เพื่อเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติสำหรับผู้สอบบัญชีที่ใช้หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ซึ่งเป็นการเพิ่มพูลผลงานศึกษาวิจัยในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับหลักฐานการสอบบัญชี

1.7.2. เพื่อเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติต่อผู้สอบบัญชีที่ใช้หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยทำให้ทราบถึงผลกระทบในด้านต่างๆ ของผู้สอบบัญชีทำให้สามารถตัดสินใจใช้หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่เหมาะสมกับลักษณะองค์กร

1.7.3. เพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการ ช่วยสนับสนุนและเพิ่มเติมผลการศึกษาวิจัยในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานตรวจสอบงบการเงิน โดยเน้นที่การใช้หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ของผู้สอบบัญชีและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อเสริมแนวความคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนงานตรวจสอบงบการเงิน

1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้สอบบัญชี (Auditor) หมายถึง ผู้ให้บริการทางการบัญชีแก่สถานประกอบกิจการ บุคคล สถานประกอบกิจการเอกชน รวมไปถึงหน่วยงานรัฐบาลในการควบคุมดูแลการทำบัญชี การตรวจสอบบัญชี การรับรองความถูกต้องและความครบถ้วนในการจัดทำบัญชีและเอกสารทางการเงิน

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Auditor) หมายถึง ผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากร เป็นผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรจากอธิบดีกรมสรรพากร

หลักฐานการสอบบัญชี (Audit Evidence) หมายถึง ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงที่ผู้สอบบัญชีได้รับ หรือรวบรวมจากการใช้วิธีการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ใช้สนับสนุนข้อสรุปผลการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์การตรวจสอบกับหลักฐานการสอบบัญชี

การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) หมายถึง การเพิ่มระยะห่างในการเข้าสังคม เพื่อชะลอการแพร่กระจายเชื้อ เช่น การปิดสถานศึกษาโดยเรียนผ่านออนไลน์แทน การยกเลิกการประชุม ทำงานที่บ้าน ยกเลิกการนัดหมายพบปะสังสรรค์ หลีกเลี่ยงการใช้สถานที่ที่มีพื้นที่จำกัดต้องใกล้ชิดกับผู้อื่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย จึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีพร้อมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาสนับสนุนงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 แนวคิดด้านจรรยาบรรณ
- 2.2 แนวคิดด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 2.3 แนวคิดด้านประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน
- 2.4 แนวคิดด้านความรู้ ความสามารถ
- 2.5 มาตรฐานคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงิน
- 2.6 มาตรฐานวิชาชีพสอบบัญชี
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2.1 แนวคิดด้านจรรยาบรรณ

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 7 จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า จรรยาบรรณ (Code of conduct) ดังนี้

พระเมธีธรรมภรณ์ (2548 : 3) ได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพว่า หมายถึง จริยวิชาชีพ จรรยาวิชาชีพ หรือจริยธรรมวิชาชีพ จะครอบคลุมในทุกเรื่องทุกประการที่จะเป็น ข้อควรประพฤติสำหรับกลุ่มวิชาชีพอันรวมถึงข้าราชการด้วย

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2552 : 112) ได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพว่า หมายถึง ความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ กำหนดขึ้น เพื่อรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณของวิชาชีพนั้น โดยบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร จรรยาบรรณจึงเป็นกฎเกณฑ์ที่พึงปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนสำหรับเป็นกติกาของหมู่คณะในวงการเดียวกัน เป็นกฎที่ทุกคน ต้องปฏิบัติ หากฝ่าฝืนก็จะถูกรังเกียจหรือต่อต้านอันเป็นการลงโทษทางสังคม สำหรับวิชาชีพชั้นสูง หลายสาขาอาชีพมีกฎหมาย

รองรับด้วย ฉะนั้นเมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพคนใดผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย ว่าด้วยข้อกำหนดครियाที่ควรประพฤติ

จากความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ผู้วิจัย สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับประพฤติปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพในสาขา ต่างๆ เพื่อเป็นหลักและแนวทางแก่สมาชิกองค์กรในการปฏิบัติตนที่ดีงาม และปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสังคมในอาชีพใดอาชีพหนึ่งยอมรับเพื่อรักษาและส่งเสริมมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี ตลอดจนเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานของผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ

2.2 แนวคิดด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

การกำกับดูแลกิจการ” หมายถึง ความสัมพันธ์ในเชิงการกำกับดูแล รวมทั้งกลไกมาตรการที่ ใช้กับการตัดสินใจของคนในองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งรวมไปถึง

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก (objectives)

2. การกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และพิจารณาอนุมัติตามแผนงาน งบประมาณ

3. การติดตาม การประเมิน ดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน “การกำกับดูแลกิจการที่ดี” ตามหลักปฏิบัตินี้ หมายถึง การกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน นอกเหนือจากการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งคณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. สามารถแข่งขันได้ และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (Competitiveness and performance with long-term perspective)

2. ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วน ได้เสีย (Ethical and responsible business)

3. เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (Good corporate citizenship)

4. สามารถปรับตัวภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (Corporate resilience) วัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลัก (objectives) ครอบคลุมถึง เป้าหมาย แนวคิดหลักขององค์กร (central idea) และเป้าหมายในระยะสั้น. แนวคิดหลักขององค์กรสามารถสะท้อนในรูปแบบของวิสัยทัศน์ หลักการ และรูปแบบธุรกิจที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการ “Corporate Governance” ของ G20/OECD คือ

corporate governance involves a set of relationships between a company's management, its board, its shareholders and other stakeholders. Corporate governance also provides the structure through which the objectives of the company are set, and the means of attaining those objectives and monitoring performance are determined”.

(จาก G20/OECD Principles of Corporate Governance, 2015 หน้า 9)

2.3 แนวคิดด้านการควบคุมภายใน

ความหมาย วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ของ COSO เขียนโดย จินห์ระพีร์ พุ่มสงวน ในปี 2535 คณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งเป็นคณะกรรมการของ สถาบันวิชาชีพ 5 สถาบัน ในสหรัฐอเมริกา อันได้แก่

1. สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA)
2. สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (The Institute of Internal Auditor หรือ IIA)
3. สมาคมผู้บริหารการเงิน (The Financial Executives Institute หรือ FEI)
4. สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Accounting Association หรือ AAA)
5. สมาคมนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

ทั้งนี้ สถาบันวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2560) การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดผล โดยคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และบุคลากรอื่น ออกแบบเพื่อความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบตามข้อบังคับ

ความหมาย การควบคุมภายในเป็นที่ยอมรับและนำมาประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลาย ในปัจจุบัน กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการจากสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบันในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ สถาบัน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร

(Institute of Management Accountants หรือ IMA) ซึ่งรู้จักในนามของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission หรือ COSO ได้ร่วมกันศึกษาพัฒนาความหมายและแนวคิดของการควบคุมภายใน ดังนี้

การควบคุมภายใน (Internal Control) คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่บุคลากรในองค์กร โดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน การจัดให้มีการควบคุมภายในขึ้นในองค์กร มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Effectiveness and Efficiency of operations) โดยจะ มุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรขององค์กรในการดำเนินงาน และเวลาให้เป็นไปอย่างประหยัดและได้ผลคุ้มค่า กล่าวโดยสรุป เมื่อการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะส่งผล ให้เกิดการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรไปพร้อมกัน

2. ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (Reliability of financial reporting) ถือเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายใน หรือ บุคคลภายนอกองค์กร โดยใช้เป็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานในอนาคต จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องทำให้เกิด ความมั่นใจว่ารายงานทางการเงินขององค์กรให้ข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และมีคุณภาพ

3. การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Compliance with applicable laws and regulations) เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นกับองค์กร จากสาเหตุการละเว้นไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กร รวมถึงข้อบังคับ และกฎระเบียบขององค์กรเอง

แนวคิดการควบคุมภายในของ COSO องค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มี 5 ประการ ได้แก่ 1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) 2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) 4. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) 5. การติดตามประเมินผล (Monitoring) อนึ่ง องค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง 5 ประการนี้ จะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากแนวทางการดำเนินธุรกิจของผู้บริหารเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในที่กำหนด

2.4 แนวคิดด้านความรู้ ความสามารถ

Nelson และคณะ (2553 : 18 – 27) ได้ศึกษา ความรู้ ความสามารถ และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลของผู้สอบบัญชี กรณีศึกษาการฝึกเกี่ยวกับการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลสามารถช่วยลด การลงความเห็นที่ผิดพลาดของผู้สอบบัญชี พบว่า ทักษะและความรู้ความสามารถในการสอบบัญชีช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ซึ่งในการเรียนและฝึกอบรมสามารถช่วยให้ผู้สอบบัญชีได้เรียนรู้ถึงรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และได้ศึกษาทั้งผลการลงความเห็นแบบที่มีหลักฐานและไม่มีหลักฐาน ซึ่งผู้สอบบัญชีที่ผ่านการฝึกอบรมมองเห็นข้อสรุปใดๆ ที่มีหลักฐานและไม่มีหลักฐานมากกว่าทั้ง 2 กลุ่ม แต่ผู้มีประสบการณ์มากจะสามารถมองเห็นสมมุติฐานทั้งที่น่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ กว่าผู้สอบบัญชีที่ได้รับการฝึกฝน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าคุณภาพการสอบบัญชีขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรวมทั้งประสบการณ์ในด้านการสอบบัญชีควบคู่กันไป George-Silviu and Melinda-Timea (2015). ประเด็นสำคัญที่พบในการปฏิบัติงานสอบบัญชี (Kams) ในรายงานการตรวจสอบเพื่อที่จะมีข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงการสื่อสารการตรวจสอบ ซึ่งหากยังมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือการทำความเข้าใจซ้ำส่งผลให้คุณภาพของงานสอบบัญชีลดลงเมื่อเวลาผ่านไป วัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความคิดเห็นของหนังสือเสนอแนะจากร่าง IAASB ปี 2013 โดยผู้ตอบแบบสอบถามจากสหภาพยุโรปพบว่าส่วนใหญ่ของการตอบกลับเห็นด้วยกับข้อตกลงในการกำกับดูแลข้อเสนอใหม่ อย่างไรก็ตามมีหลายผู้ตอบแบบสอบถามถูกบังคับตามกฎหมายกังวลเกี่ยวกับการเพิ่มประเด็นสำคัญที่ตรวจพบในรายงานการสอบบัญชี ซึ่งจะมีผลกระทบในเชิงบวกอย่างเป็นสาระสำคัญในการนำไปใช้ในการรายงานการสอบบัญชี

ณัฐธิดา จินมอญ และคณะ. (2559) ได้ศึกษา ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย พบว่า ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ส่วนด้านทักษะการจัดการองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชี และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์บริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและสามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติอันดีและพึงประสงค์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไป

2.5 มาตรฐานคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงิน

การรวมข้อมูลในด้านมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงินนั้น ในประเทศไทยได้มีการประกาศใช้มาตรฐาน การควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQM 1) ของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ มกราคม 2555 ดังนั้น เพื่อให้มั่นใจคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงิน สำนักงานสอบบัญชี รวมถึงผู้สอบบัญชีทุกคนจึงต้องมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงินดังกล่าว นอกจากนี้ คุณภาพงานตรวจสอบงบการเงินยังสามารถอ้างอิงถึงมาตรฐานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานเหล่านี้ จึงจะสามารถมั่นใจได้ว่า การปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพส่งผลให้งานตรวจสอบมีคุณภาพด้วย ทั้งนี้ รายละเอียดโดยสรุปของมาตรฐานทั้งสองนั้น มีดังนี้

- **มาตรฐานการบริหารคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQM 1) ของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์**

ในประเทศไทยนั้น สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชีฯ) ได้จัดทำมาตรฐานการบริหารคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQM 1) เรื่อง การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบ และสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่น ตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2557 ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฯ ที่ 9/2554 ซึ่งในการจัดทำมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQM 1) นี้ สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและที่ปรึกษาด้านพัฒนาและควบคุมดูแลระบบควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานสอบบัญชี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานสอบบัญชีแก่ผู้ประกอบวิชาชีพจัดทำหลักเกณฑ์และแนวการตรวจสอบและดำเนินการตรวจสอบระบบควบคุมคุณภาพ รวมถึงแผนการตรวจเยี่ยมเพื่อให้คำแนะนำแก่สำนักงานสอบบัญชีในเรื่องการพัฒนาคุณภาพสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งนอกเหนือจากการเผยแพร่ความรู้ด้านระบบการควบคุมคุณภาพแล้วยังรับผิดชอบเป็นตัวกลางระดมบุคลากรเพื่อช่วยพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพสำนักงานสอบบัญชีขนาดกลางและเล็ก โดยมุ่งเน้นการนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงงานอื่นๆ เช่น การรายงานความคืบหน้าของผลการดำเนินงานและการดำเนินการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการกำหนดให้มีมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงาน (TSQM 1) ของสภาวิชาชีพบัญชีฯ

นั้น ไม่แตกต่างจากวัตถุประสงค์ของมาตรฐานคุณภาพงานตรวจสอบระหว่างประเทศ ฉบับที่ 1 (TSQM 1) ที่ออกโดยคณะกรรมการมาตรฐานการให้ความเชื่อมั่นและการสอบบัญชีระหว่างประเทศ หรือ International Auditing and Assurance Standard Board (IAASB) ภายใต้สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ หรือ international Federation of Accountant (IFAC) ซึ่งมีผลบังคับใช้กับองค์กรที่ให้บริการงานตรวจสอบและสอบทานงบการเงิน งานให้ความเชื่อมั่นและบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีวัตถุประสงค์การบังคับใช้มาตรฐานนี้ คือ กำหนดให้มีการควบคุมคุณภาพที่เป็นระบบที่จะสามารถให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า

1. สำนักงานและผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานมีการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพและสอดคล้องกับกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. มีการรายงานประเด็นอย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ โดยสำนักงานหรือหุ้นส่วนที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละงาน (Engagement Partner)

นอกจากนี้ องค์กรประกอบสำหรับการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานสอบบัญชียังประกอบด้วยองค์ประกอบเดียวกับมาตรฐานคุณภาพงานตรวจสอบระหว่างประเทศ ฉบับที่ 1 (TSQM 1) เช่นกัน ซึ่งมีรายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน

2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

3. การตอบรับงานสอบบัญชี การคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า และงานที่มีลักษณะเฉพาะ

4. ทรัพยากรบุคคล สำนักงานต้องออกแบบวิธีปฏิบัติเพื่อให้สำนักงานมีบุคลากรที่มีคุณภาพมีทักษะความรู้ ความสามารถ และยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณที่เพียงพอ

5. การปฏิบัติงานกำหนดวิธีปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. การติดตามผลเกี่ยวกับนโยบายวิธีปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพงานของสำนักงานมาตรฐานการสอบบัญชี

2.6 มาตรฐานวิชาชีพสอบบัญชี

มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ จะเน้นในมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการใช้กระดาษทำการได้ครอบคลุมตั้งแต่การใช้กระดาษทำการเพื่อการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน (รหัส 220) การใช้กระดาษทำการในการจัดทำเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ (รหัส 230) และการใช้กระดาษทำการเป็นหลักฐานการสอบบัญชี (รหัส 500) ทั้งนี้ มาตรฐานเหล่านี้ได้รับการแปลจากมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศซึ่งมีรหัสเดียวกันที่ได้รับการเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในเดือนเมษายน พ.ศ.2553 โดย International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ของ International Federation of Accountants (IFAC) โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ และกำหนดให้มีวันถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่เริ่มภายในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2555 เป็นต้นไป เนื่องจากคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงินในมาตรฐานต่างๆ เหล่านี้ เน้นเรื่องการบริหารจัดการและการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติในการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินโดยเฉพาะการจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ สำหรับแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนั้น การจัดทำเอกสารในขั้นตอนต่างๆ ของการตรวจสอบ การประมวลผล และจัดเก็บข้อมูล รวมถึงเอกสารหลักฐานที่มีความเพียงพอและน่าเชื่อถือต่อการแสดงความเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชีจึงเป็นสิ่งที่สำนักงานสอบบัญชีที่ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานกำหนดนั้นต้องคำนึงถึงเป็นสำคัญ และความเพียงพอของหลักฐานและความน่าเชื่อถือนั้น หากจัดทำประมวลผลและจัดเก็บด้วยการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนจะทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินสามารถสร้างบันทึกและจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ได้สมบูรณ์และครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 230 เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555) มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในการจัดทำเอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบในการตรวจสอบงบการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้หลักฐานที่แสดงถึงเกณฑ์ของผู้สอบบัญชีในการได้มาซึ่งข้อสรุปเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชี และหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบ ตามมาตรฐานการสอบบัญชีและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555) มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ได้กำหนดความรับผิดชอบ

โดยเฉพาะของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน และ
เกี่ยวข้องกับควมรับผิดชอบของผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบ

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220(ปรับปรุง) (TAS220(ปรับปรุง))

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220(ปรับปรุง)การบริหารคุณภาพการตรวจสอบบัญชี รหัส220
เดิม โดยมีประเด็นปรับปรุงที่สำคัญ

1) เพิ่มการเน้นความสำคัญของการใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพในการตรวจสอบ และ
การสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพ

2) อธิบายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้สอบบัญชีที่
รับผิดชอบงานตลอดการปฏิบัติงาน

3) ปรับปรุงให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ
ของระบบการให้บริการสอบบัญชี และการใช้เทคโนโลยี

4) อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างTAS 220 (ปรับปรุง) กับ TSQM 1 และTSQM 2 ในที่นี้จะ
กล่าวถึงเรื่องสำคัญของTAS 220 (ปรับปรุง) มีดังนี้

1 ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ

2 ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความเป็นอิสระ ต่อไปนี้อธิบายพอ
สังเขป

4.1 ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบ มีดังนี้

1.การบริหารและการได้มาซึ่งคุณภาพงานตรวจสอบ

2.การสร้างสภาพแวดล้อมของงานที่มุ่งเน้นวัฒนธรรมของสำนักงานและพฤติกรรมที่
คาดหวังจากสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

3.การมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอและเหมาะสมตลอดงานตรวจสอบ

4.2 ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความเป็นอิสระ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่
รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องปฏิบัติ ดังนี้

1) มีความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความเป็นอิสระ
ที่เหมาะสมภายใต้ลักษณะและสถานการณ์ต่างๆ ของงานตรวจสอบ

2) พิจารณาว่าสมาชิกอื่นในกลุ่มปฏิบัติงานตรวจสอบมีความตระหนักเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ

3) เมื่อได้รับทราบเรื่องต่างๆที่แสดงว่ามีภัยคุกคามต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณผู้สอบบัญชีต้องประเมินภัยคุกคามดังกล่าว และต้องดำเนินการอย่างเหมาะสม

4) มีความระมัดระวังตลอดงานตรวจสอบ โดยการสังเกตการณ์และสอบถามเกี่ยวกับการกระทำผิดที่เกิดขึ้นหรือเข้าข่ายต้องสงสัยว่าผิดข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ

5) พิจารณาว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและความเป็นอิสระแล้วก่อนกำหนดวันที่รายงานของผู้สอบบัญชี

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้นิติบุคคลต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีตามเงื่อนไขที่ว่านิติบุคคลที่สามารถและในกรณีประกอบกิจการด้านการสอบบัญชี ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่รวบรวมไว้สำหรับการทบทวนวรรณกรรมในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้เน้นในเรื่องทั่วไปสำหรับการใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบงบการเงิน การศึกษาถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบงบการเงิน เนื่องจากงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบจากการใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถือเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ช่วยในงานตรวจสอบงบการเงิน อีกทั้งระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์นี้ใช้สำหรับการบันทึกขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นหลัก ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ 2 เรื่องหลักดังกล่าว และเนื่องมาจากการใช้ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) ในการวิจัยครั้งนี้ การทบทวนวรรณกรรมจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานตรวจสอบงบการเงิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานตรวจสอบงบการเงินนั้น ปรากฏในรูปแบบของการให้ความสนใจต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบงบการเงินในลักษณะและขั้นตอนต่างๆ เช่น บทความของ Elliott and Jacobson (1987) ที่ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีในงานตรวจสอบ (Audit Technology) ไว้โดยกล่าวถึงการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในงาน

ตรวจสอบที่ต้องมีการเพิ่มขึ้นซึ่งจะทำให้เกิดคำถามตามมาในด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทำให้ผู้สอบบัญชีต้องทำการประเมินว่า ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีในงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีนั้นอยู่ที่สถานะใด และหากจะต้องมีการพัฒนานั้นจะต้องดำเนินการไปในทิศทางใด นอกจากนี้ งานวิจัยดังกล่าวยังให้คำจำกัดความสำหรับเทคโนโลยีในงานตรวจสอบ หรือ "Audit Technology" ไว้ว่า "It refers to auditors' tool kit" หรือหมายถึง ชุดเครื่องมือสำหรับผู้สอบบัญชีในเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบซึ่งขึ้นอยู่กับทางเลือกของผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ Elliott and Jacobson (1987) ยังได้กล่าวถึงความต้องการใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษในงานตรวจสอบที่จะต้องเพิ่มมากขึ้น ทั้งจากการที่มาตรฐานต่างๆ (กำหนดโดย ACPA) ที่ระบุให้ผู้สอบบัญชีต้องมีการปฏิบัติงานที่มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นในด้านต่างๆ เช่น ความสามารถในการบ่งชี้ข้อเท็จจริงหรือการตรวจสอบตามแนวทางการตรวจสอบใหม่ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นได้แก่ "Red Flag Approach" เนื่องจากการปฏิบัติงานตรวจสอบให้ได้คุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

ต่อเนื่องจากบทความของ (Elliott and Jacobson (1987) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานตรวจสอบงบการเงิน ได้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น งานวิจัยของ Manson et al, (1997) และ Manson, McCartney, Sherer, and Wallace (1998) ที่ทำการศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบแบบอัตโนมัติ (Audit Automation) ในขั้นตอนต่างๆ สำหรับงานตรวจสอบ ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผนงานตรวจสอบการควบคุมและการบันทึกงานตรวจสอบ ว่าเทคโนโลยีการตรวจสอบแบบอัตโนมัตินั้นเป็นได้ตั้งแต่การใช้โปรแกรม Microsoft Word ในการจัดทำมาตรฐานของเอกสาร จนกระทั่งถึงการสร้างโปรแกรมระบบงาน (System) ในการจัดเตรียม ยังได้ทำการเปรียบเทียบความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านงานตรวจสอบระหว่าง 2 ประเทศ เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน

การศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ในการปรับใช้กระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์สำหรับงานตรวจสอบงบการเงินนั้น พบในงานวิจัยของ Ferki et al. (1998) ที่ได้ศึกษาปัจจัยของการปรับใช้ระบบกระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ (EWPS) ในงานตรวจสอบงบการเงินด้วยทฤษฎี Innovation Diffusion Theory ที่พัฒนาโดย Rogers (1995) ทั้งนี้ ทฤษฎีดังกล่าวเป็นการกล่าวถึงการปรับใช้กระดาศทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานสอบบัญชี เช่น การจัดการฝึกอบรม และการรักษาความปลอดภัยของระบบงาน

ในปี 2001 Liang, Lin and Wu ได้ใช้วิธีพิจารณาศึกษาในสนาม (Field Study Method) กับธนาคารแห่งหนึ่งในประเทศไต้หวัน ได้ศึกษาการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในขั้นตอนการรับลูกค้าด้วยเครื่องมือช่วยที่มีความเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาเครื่องมือชื่อว่า "KRisk" ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจรับและประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องของลูกค้า (Client Acceptance and Continuance Risk Assessment) ของสำนักงานสอบบัญชีเคพีเอ็มจี โดยศึกษาถึงหน้าที่งานและองค์ประกอบต่างๆ ของเครื่องมือนี้ เพื่ออธิบายถึงการเพิ่มคุณภาพงานตรวจสอบที่จะได้รับการใช้ เครื่องมือนี้ช่วยในการตัดสินใจและประเมินความเสี่ยงของลูกค้า

การวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานตรวจสอบนั้น มีการศึกษาที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม โดยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) หรือหากเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพก็เป็นการศึกษาในเชิงลึกและเน้นเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในงานตรวจสอบมากกว่า ทั้งนี้ในปี 2001 Manson, McCartney, and Sherer ได้ทำการศึกษาเรื่องระบบตรวจสอบอัตโนมัติ (Audit Automation) ในสำนักงานสอบบัญชีที่ประเทศอังกฤษใช้ระเบียบวิธีในการวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้สอบบัญชีในตำแหน่งที่หลากหลายจำนวน 33 คน จากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ของโลก (Big4) จำนวน 2 แห่ง ที่ประเทศอังกฤษ โดยการสัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้ไม่ได้เน้นเฉพาะผู้สอบบัญชี เนื่องจากมีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำงานอยู่ในสำนักงานสอบบัญชีเข้าร่วมรับการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบขององค์กรเมื่อมีการใช้ระบบตรวจสอบอัตโนมัติ (Audit Automation) อย่างครบถ้วนทั้งผู้ใช้และผู้พัฒนาระบบ ทั้งนี้ ขอบเขตของระบบตรวจสอบอัตโนมัติที่ได้รับการวิเคราะห์ผลในงานวิจัยนี้ ไม่เฉพาะเจาะจงที่ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ แต่รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มาช่วยให้การสื่อสารต่างๆ เป็นไปอย่างคล่องตัว เช่น แผนผังการทำงาน (work flow) และระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ electronic mail ที่ระบุว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกลุ่มนักบัญชีมืออาชีพ (Professional Accountant) นั้นเป็นการเพิ่มทักษะมากกว่าที่จะลดทักษะ ทั้งนี้ เหตุผลที่ใช้สนับสนุนผลของงานวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สอบบัญชีที่ได้รับการสัมภาษณ์ทั้งหมดระบุว่า การที่มีระบบตรวจสอบอัตโนมัติมาช่วยในการทำงานหรือบันทึกข้อมูลนั้นช่วยเพิ่มประสิทธิภาพงานทำงาน ดังนั้น จึงทำให้มีเวลาเหลือมากพอที่จะทำการศึกษาในเรื่องอื่นๆ และเน้นในขอบเขตการตรวจสอบที่มีความเสี่ยงสูงกว่าได้นั่นเอง นอกจากนี้ ในผลการศึกษาได้เน้นถึงผลที่พบในเรื่องการใช้ระบบตรวจสอบอัตโนมัติเป็นเสมือน "การควบคุม" ในด้านการบริหารองค์กร ได้แก่ การใช้ระบบ

ตรวจสอบอัตโนมัติเป็น "การควบคุม" กระบวนการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของผังการทำงานที่กำหนดไว้และการปฏิบัติของผู้สอบบัญชีแต่ละบุคคล

ทั้งนี้ ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและระดับความรู้ในปัจจุบันของผู้สอบบัญชีในมาเลเซียยังมีข้อแตกต่างอย่างมาก และยังมีงานวิจัยของ Omoteso, Patel, and Scott (2010) ซึ่งทำการศึกษากำหนดเทคโนโลยีการติดต่อและสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT มาใช้ในงานตรวจสอบ โดยใช้กรอบความคิดในทฤษฎีโครงสร้างของ Giddens (Giddens, 1984) เช่นเดียวกับ Manson et al (2001) งานวิจัยนี้ เน้นที่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างขององค์กรและแนวทางปฏิบัติในการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ตรวจสอบทั้งที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในและภายนอกของฝ่ายบุคลากร เมื่อมีการใช้ ICT ในหน่วยงานหรือองค์กรของตนเองโดยระเบียบวิธี วิจัยในการศึกษานี้เป็นการผสมผสานทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และยังครอบคลุมผู้เข้าร่วมงานวิจัยทั้งที่เป็นผู้สอบบัญชีภายนอกและผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ICT เข้ามาช่วยในงานตรวจสอบนั้น ทำให้โครงสร้างผังองค์กรสำหรับผู้ตรวจสอบนั้นสามารถลดพนักงานที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ (non-professional staff) ลงได้ และทำให้ผังโครงสร้างองค์กรปรับไปเป็นลักษณะที่แบนราบลง (Flat Organization) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ในปัจจุบัน ICT จะมีบทบาทอย่างมากกับงานตรวจสอบแต่แนวทางปฏิบัติในการว่าจ้างผู้ตรวจสอบนั้น องค์กรยังไม่ได้เน้นไปที่ทักษะทางด้าน ICT ในการพิจารณาว่าจ้างแต่ทักษะด้านนี้เป็นปัจจัยมีสาระสำคัญในระดับปานกลางเมื่อต้องมีการประเมินผลงานผู้ตรวจสอบประจำปีโดยเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินเพื่อปรับตำแหน่ง ดังนั้น การประเมินทักษะทางด้าน ICT ในอนาคตอันใกล้จะต้องขยายขอบเขตออกไปสู่การบริหารบุคลากรด้านอื่นๆ อย่างแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นการว่าจ้างการประเมินผลประจำปี (ที่จะต้องมีความสำคัญมากขึ้น) และการปรับขึ้นไปสู่ระดับบริหารต่อไป

สำหรับแนวโน้มของการวิจัยเรื่องการใช้ระบบตรวจสอบอัตโนมัติ นั้น ไม่เฉพาะเจาะจงแค่การใช้แผนผังการทำงาน (work flow) ผ่านระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ หรือการใช้เครื่องมือการสื่อสารต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจสอบเท่านั้น ทิศทางการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในงานตรวจสอบนั้น เริ่มเป็นที่ตระหนักของหน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกมาตรฐานต่างๆ โดยมีความตระหนักถึงความเป็นปัจจุบันและการที่งานตรวจสอบต้องก้าวให้ทันต่อเทคโนโลยีในองค์กรที่ได้รับการตรวจสอบดังเช่นในหนังสือชื่อ "Audit Analytics and Continuous Audit :

looking forward the future" ที่ออกโดย American Institute of Certified Public Accountants (ACPA) ในปี 2015 ที่กล่าวถึง ความสำคัญของการใช้ระบบอัตโนมัติในงานตรวจสอบด้านต่างๆ โดยเฉพาะการทดสอบรายการเพื่อให้มีความเชื่อมั่นในบัญชีต่างๆ โดยเน้นย้ำว่า องค์กรหรือบริษัทต่างๆ นั้น ได้มีการติดตั้งและพัฒนาโปรแกรมบัญชีหรือระบบงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ที่ช่วยในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีความล้ำสมัยมากขึ้นเรื่อย ๆ จากโปรแกรมหรือระบบงานในช่วงเริ่มต้นยังเป็นการทดสอบแบบมือ และไม่สามารถตรวจสอบแบบเข้าถึงลอจิกของโปรแกรมได้ (Audit Through) เป็นเพียงการตรวจสอบสภาพแวดล้อมรอบๆ เท่านั้น (Audit Around) ซึ่งด้วยวิธีการนี้การให้ความเชื่อมั่นต่อผลการตรวจสอบนั้น ยังไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หลักของงานตรวจสอบได้อย่างแท้จริง และถึงแม้จะมีการใช้โปรแกรมช่วยตรวจสอบ Audit Command Language (ACL) หรือ IDEA มาช่วยในการทดสอบรายการโดยสามารถทำการทดสอบรายการได้แบบ 100% ก็เป็นเพียงการทดสอบรายการหลังจากที่เกิดรายการขึ้นแล้วระยะหนึ่งเท่านั้น ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น SAP GRC หรือ Oracle GRC เป็นต้น หรือ การเขียนโปรแกรมให้มีการตรวจสอบรายการด้วยระบบงานเพื่อให้สามารถตรวจสอบรายการผิดปกติได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น แนวโน้มของการศึกษาวิจัยในเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานตรวจสอบจึงยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและยังคงมีรายละเอียดที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

ในการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในงานตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทยนั้น ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาตัวแปรที่ทำให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Enablers) ในแต่ละระยะ (Phase) ของการใช้ Spreadsheet ศึกษาเฉพาะตัวแปรที่ผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแต่ละระยะของการพัฒนาระบบในสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย โดยยังไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบต่อการพัฒนาและปรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้กับการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินและการตระหนักถึงคุณภาพของงานตรวจสอบงบการเงินของผู้สอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด รวมถึงการศึกษาปัจจัยดังกล่าวอยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีการพัฒนาระบบของเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ทฤษฎี Innovation Diffusion (Rogers, 2004) ในขณะที่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาโดยไม่อ้างอิงกรอบของทฤษฎีใดโดยเฉพาะเจาะจง แต่จะเป็นการรวบรวมปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทั้งหมดและศึกษาเพื่อสร้างหรือแนะนำทฤษฎีใหม่ที่เหมาะสมต่อการปรับใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในสำนักงานสอบบัญชีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กในประเทศไทย

จากการทบทวนผลของการดำเนินงานวิจัยในอดีต พบว่าส่วนใหญ่การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินนั้น ดำเนินการวิจัยเพื่อระบุปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาและติดตั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ และการศึกษาในปรากฏการณ์ที่ต่อเนื่องตั้งแต่กระบวนการรับมาใช้ (Adoption) จนกระทั่งถึงการใช้ (Usage) ของระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์หรือการใช้ชุดเครื่องมือสนับสนุนงานตรวจสอบงบการเงินในแต่ละสำนักงานสอบบัญชีนั้น ยังไม่เฉพาะเจาะจงโดยมีการนำไปที่ระบบตรวจสอบอัตโนมัติ ซึ่งกล่าวถึงเรื่องของแผนผังการทำงาน (work flow) และการติดต่อสื่อสารมากกว่า

- **งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบงบการเงิน**

จากการทบทวนงานวิจัยทางด้านคุณภาพงานตรวจสอบโดย Knechel, Krishnan, Pevzner, Shefchik, and Velury (2012) นั้น งานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์รายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ จากกรอบแนวคิด (Framework) ด้านคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงินของ UK's Financial Reporting Council (FRC) ที่มีการเผยแพร่ในปี 2008 รวมถึงกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพงานตรวจสอบ โดยการจัดกลุ่มและแสดงความสัมพันธ์ของการนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลที่ได้ (Outcomes) และบริบทอื่นที่เกี่ยวข้อง (Context) ในด้านการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบ (Francis, 2011) ดังนั้น การใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะที่เหมาะสม ช่วยให้การปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินได้รับการบันทึก จัดเก็บ และสอบทานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงเป็นส่วนหนึ่งของการให้ความเชื่อมั่นต่อคุณภาพงานตรวจสอบงบการเงิน อย่างไรก็ตามในการประเมินประสิทธิผลของขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินนั้น ได้มีผู้วิจัยทำการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของการปฏิบัติงานงานตรวจสอบงบการเงินตามระยะหรือขั้นตอนของการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงิน (Audit Stage) ไว้ ตัวอย่างเช่น Gibbins and Wolf (1982) สามารถระบุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพงานตรวจสอบในแต่ละขั้นของการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ 39 ปัจจัย โดยมีการแบ่งขั้นตอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการออกแบบ (Design) การปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) และการประเมินผล (Evaluation) หรือ Sutton (1993) ที่มีการแบ่งการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผนงานตรวจสอบ (Engagement Planning การปฏิบัติงานภาคสนามสำหรับการตรวจสอบระหว่างกาล

(Interim Fieldwork) การปฏิบัติงานภาคสนามสำหรับการตรวจสอบสำหรับปีสิ้นสุด (Year-end Fieldwork) และการบริหารจัดการงาน ตรวจสอบขั้นสุดท้าย (Final Administration)

จากการทบทวนวรรณกรรมหรืองานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบงบการเงินนั้น พบว่าการการเน้นการประเมินคุณภาพของขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยไม่มีการพิจารณาเชื่อมโยงถึงการใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์กับโปรแกรมช่วยตรวจสอบ หรือ ฐานความรู้ (knowledgebase) โดยเป็นเพียงการศึกษาวิจัยเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลหรือคุณภาพของแต่ละขั้นตอนการตรวจสอบเท่านั้น

ดังนั้น จากงานวิจัยที่ยังขาดอยู่ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานตรวจสอบงบการเงินและที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงิน งานวิจัยในครั้งนี้นี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยในอดีต โดยเน้นการศึกษาปรากฏการณ์ของการรับมาใช้และการใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทย รวมถึงการศึกษาว่าการกลับมาใช้ การใช้กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละสำนักงานสอบบัญชีซึ่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านใด ต่อผู้สอบบัญชีและองค์กรนอก จากนั้นยังได้เพิ่มเติมการศึกษาด้านปรากฏการณ์ของมนุษย์ในเรื่องพฤติกรรมของผู้สอบบัญชีที่เกิดความเปลี่ยนแปลงหรือตอบสนองต่อการรับมาใช้และการใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์โดยให้มุมมองจากความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีโดยตรง

นอกจากนี้ ในงานวิจัยของไทยมีผู้วิจัยได้ศึกษาถึงผลกระทบจากการใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์สำหรับงานตรวจสอบงบการเงินในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ในประเทศไทย : การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ทฤษฎีฐานราก โดยประยุกต์จาก น็องนุช เหล่ามณีรัตนารณ์ (2558)

วันศิริ ประเสริฐทรัพย์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการสอบบัญชี (AQIs) เพื่อยกระดับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีไทยสู่สากล พบว่าการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการสอบบัญชีเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีไทย ช่วยในการตัดสินใจคุณภาพรายงานทางการเงิน และสามารถนำไปใช้ในการประเมินสำนักงานสอบบัญชี แนวทางในการศึกษาจากกรอบแนวคิดคุณภาพการสอบบัญชีสากล ประยุกต์แนวคิดการวัดผลแบบคุณภาพครอบคลุม องค์ประกอบ TSQC16 ด้านโดยมีการวัดผลเชิง

ปริมาณสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพส่งเสริมให้เกิดคุณภาพ ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลลัพธ์ เชื่อมโยงตัวชี้วัดจาก 6 หน่วยงานในต่างประเทศ นำมาเป็นข้อสรุปร่างข้อกำหนดตัวชี้วัดในประเทศไทย 26 ตัวชี้วัด จากการวัดผล 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองการเงิน วัดคุณภาพจากผลลัพธ์ มุมมองการเรียนรู้และพัฒนา วัดคุณภาพปัจจัยนำเข้าด้านความรับผิดชอบของผู้นำ ด้านข้อกำหนด จรรยาบรรณ และด้านทรัพยากรบุคคล มุมมองกระบวนการภายใน เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพ การสอบบัญชี ไปใช้ในการกำกับ และเลือกใช้บริการและควรนำผลการประเมินเปรียบเทียบกับสำนักงานสอบบัญชีอื่นที่ดีกว่าทั้งในและต่างประเทศ เกิดการแข่งขันคุณภาพการสอบบัญชี สร้างความเชื่อมั่นผู้กำกับดูแล ผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศมั่นใจในคุณภาพรายงานทางการเงิน เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีสำนักงานสอบบัญชีไทยสู่สากล

เยาวนาถ หมาหนุ่ม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีด้านประสบการณ์สอบบัญชีและตำแหน่งของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี สำหรับข้อมูลทั่วไปด้านระดับของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี ยกเว้นด้าน จำนวนสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี นอกจากนี้จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในและคุณภาพงานสอบบัญชี รวมทั้งประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในส่งผลในเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

ชลมาศ เทียบคุณ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของนักบัญชีในเขตภาคใต้ ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านความรู้ทางเทคนิค ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การติดตั้งโปรแกรม การประมวลผลรายการค้า การจัดทำสารสนเทศ การแลกเปลี่ยนโยกย้ายข้อมูล ระหว่างระบบบัญชีแยกประเภทและระหว่าง โปรแกรม

อรอุมา แก้วสิทธิ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบ

บัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป การอบรมการสอบบัญชี 1-2 ครั้ง และผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายในและด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย มีวิธีการดำเนินงานการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้

- 3.1 วิธีการวิจัย
- 3.2 ประชากร
- 3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มวิจัย
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.5 สมมติฐานงานวิจัย
- 3.6 ตัวแปรในการวิจัย
- 3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลวิจัยจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และสมการถดถอย

3.2 ประชากร

ประชากรที่ตอบแบบสอบถามในงานวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างนักบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร (เฉพาะท่านที่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อ) จำนวน 338 ราย จำนวน 1,166 คน (สภาวิชาชีพ. 2565 : <https://eservice.tfac.or.th/>)

3.3 กลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นบุคคลที่รับรู้สถานการณ์หน้างานหรือทราบสภาพปัญหาในผลกระทบของหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่เกิดขึ้นเป็นประจำได้อย่างดี จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ข้อมูลของผู้สอบ

บัญชีรับอนุญาต (เฉพาะท่านที่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อ) จำนวน 338 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (ประสพชัย พสุนนท์. 2557: 114) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

3.3.1 สูตรของเครซีและมอร์แกน

สูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน อึ้งใน อึ้งวิฑูมิเอกะกุล, 2543) มีดังนี้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

P = ค่าสัดส่วนของประชากร (สมมติให้ $P = 0.5$)

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (สมมติให้ $e^2 = 0.05$)

2χ = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2 = 3.841$)

$$n = \frac{x^2 NP(1-P)}{e^2(N-1) + x^2 P(1-P)}$$

วิธีการคำนวณผู้วิจัยต้องทราบขนาดประชากรและสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนและระดับความเชื่อมั่นด้วย เช่น ถ้าประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 1,166 คน ยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ

$$\begin{aligned} n &= \frac{x^2 NP(1-P)}{e^2(N-1) + x^2 P(1-P)} \\ &= \frac{3.841 * 1,166 * 0.5 * (1-0.5)}{0.05^2(1,166-1) + 3.841 * 0.5 * (1-0.5)} \\ &= \frac{1,119.652}{3.87275} = 289.1102 \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด 290 คน

3.3.2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

1. ดำเนินการเลือกจังหวัดที่ทำการศึกษาคือจังหวัดกรุงเทพมหานครโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
2. ดำเนินการเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในแต่ละเขต (เฉพาะท่านที่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อ) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.4.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามโดยพิจารณาจากกรอบแนวความคิดซึ่ง กำหนดตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close – ended Question) และคำถามปลายเปิด (Open – ended Question) แบ่งออกเป็น 7 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อได้แก่ เพศ เขตพื้นที่ อายุระดับ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับใส่ใจและเห็นคุณค่าของความตระหนักในด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี แบ่งออกเป็น 6 ข้อย่อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามลักษณะข้อความเชิงความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุดกำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมากกำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลางกำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยกำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดกำหนดให้	1 คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความใส่ใจและเห็นคุณค่าของความตระหนักในการดำเนินการกำกับดูแลกิจการที่ดี แบ่งออกเป็น 5 ข้อย่อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามลักษณะข้อความเชิงความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุดกำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมากกำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลางกำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยกำหนดให้	2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดกำหนดให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความใส่ใจและเห็นคุณค่าของความตระหนักในการด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน แบ่งออกเป็น 4 ข้อย่อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามลักษณะข้อความเชิงความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุดกำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมากกำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลางกำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยกำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดกำหนดให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ข้อย่อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามลักษณะข้อความเชิงความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุดกำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมากกำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลางกำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยกำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดกำหนดให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติตระหนักในการบริหารจัดการความเสี่ยง จำนวน 3 หัวข้อใหญ่

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดตามลักษณะข้อความเชิงความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุดกำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมากกำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลางกำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยกำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดกำหนดให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 7 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ “หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing”

3.5 สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดข้อสมมติฐานของงานวิจัยไว้ทั้งหมด 5 ข้อ โดยอ้างอิงงานวิจัยของน้องนุช เหล่ามณีรัตนภรณ์ (2558) ได้แก่

Z1 : จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z2 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z3 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z4 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z5 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

3.6 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรตาม (Dependent Variable) และ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

3.6.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

หลักฐานการสอบบัญชี (Audit Evidence) หมายถึง ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงที่ผู้สอบบัญชีได้รับ หรือรวบรวมจากการใช้วิธีการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ใช้สนับสนุนข้อสรุปผลการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์การตรวจสอบกับหลักฐานการสอบบัญชี

3.6.2 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชาย และเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ 25 – 30 ปี , 31 – 35 ปี , 36 – 40 ปี , 40 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1 – 5 ปี , 6 – 10 ปี , 15 ปีขึ้นไป

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง กรอบความประพฤติและวิธีปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีคุณภาพ น่าเชื่อถือต่อผู้ใช้บริการที่ให้ความเชื่อมั่นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับจรรยาบรรณนี้หมายความว่าผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทางบัญชี การสอบบัญชี และผู้ประกอบวิชาชีพด้านอื่น ๆ ตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพบัญชีรวมทั้งผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีและให้หมายรวมถึงหัวหน้าคณะบุคคล หรือหัวหน้าสำนักงาน หรือผู้มีอำนาจกระทำแทนนิติบุคคลตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีพ.ศ. ๒๕๔๗

(1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

“ความโปร่งใส” หมายความว่า ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบต่างๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

“ความเป็นอิสระ” หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ทำให้เกิดความสงสัยในความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้

“ความเที่ยงธรรม” หมายความว่า การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพโดยปราศจากความลำเอียง อคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอิทธิพลของบุคคลอื่น

“ความซื่อสัตย์สุจริต” หมายความว่า การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานถ้าไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

ความซื่อสัตย์สุจริต รวมถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เกี่ยวข้องกับรายงาน แบบแสดง รายการ การสื่อสาร หรือข้อมูลอื่น โดยที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเชื่อว่าข้อมูลนั้น

1. เป็นข้อมูลที่ผิดจากความจริงอย่างเป็นสาระสำคัญ หรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิด
2. เป็นรายงานหรือข้อมูลที่จัดทำ ขึ้นโดยไม่ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

3. ได้ละเว้น หรือปิดบังข้อ มูลที่จำเป็นต้องมีอยู่ในรายงาน ซึ่งการละเว้น หรือปิดบังนี้ ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรู้ว่า ตนเกี่ยวข้องกับข้อมูลเหล่านั้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องดำเนินการเพื่อยุติการเกี่ยวข้องนั้น

(2) ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

“ความรู้ความสามารถ” หมายความว่า การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวัง รอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง

รักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้รับบริการทางวิชาชีพที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุดในวิธีการ หรือเทคนิค การปฏิบัติงานหรือตามกฎหมายและปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

(3) การรักษาความลับ

“การรักษาความลับ” หมายความว่า การไม่นำข้อมูลใดๆที่โดยปกติต้องครั้นไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนไปเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจ ดังนั้น จึงไม่พึงเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องและเฉพาะเจาะจง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิทางกฎหมาย หรือสิทธิทางวิชาชีพ หรือเป็นหน้าที่ที่ต้องเปิดเผย หรือไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อบุคคลที่สาม

(4) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

“ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีความรับผิดชอบตามกรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการและต้องปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

(5) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

“ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัดและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน ทุ่มเท ดูแลทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัด ต้องไม่กระทำการใดๆที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กรที่ตนสังกัด ตลอดจนต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ มีเหตุผลในการปฏิบัติงานทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรที่ตนสังกัด รวมถึงนายจ้าง (ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน เจ้าของ) ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(6) ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป

“ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่แย่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันกับรายอื่น ตลอดจนต้อง ไม่ปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชีเกินกว่าที่รับมอบหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรายอื่น

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นประกอบ

ระบบการควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการ (process) ปฏิบัติงานที่ คณะกรรมการบริษัท ฝ่ายบริหาร และบุคลากรขององค์กรจัดให้มีขึ้น เพื่อให้สามารถมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่า หากได้มีการปฏิบัติตามกระบวนการเหล่านี้แล้ว องค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ต้องการได้ โดยวัตถุประสงค์ของ ธุรกิจ ได้แก่

1. ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน (Effectiveness and efficiency of operations)
2. ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน (Reliability of financial reporting)
3. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance with applicable with laws and regulations)

ความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง การใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติต่อวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวัง รอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามจากแบบสอบถามผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และสมการถดถอย

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ค่าร้อยละ และค่าความถี่ ของตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ใช้อธิบาย ข้อมูลด้าน ศาสตร์ ได้แก่เพศ เขตพื้นที่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลกระดาษาทำการอิเล็กทรอนิกส์ต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย

$$Q_{total} = A + BE$$

$$Q_{total} = A + B(GE)$$

$$Q_{total} = A + B(IN)$$

$$Q_{total} = A + BN$$

และสรุปผลการศึกษานี้ ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ยของคะแนนไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

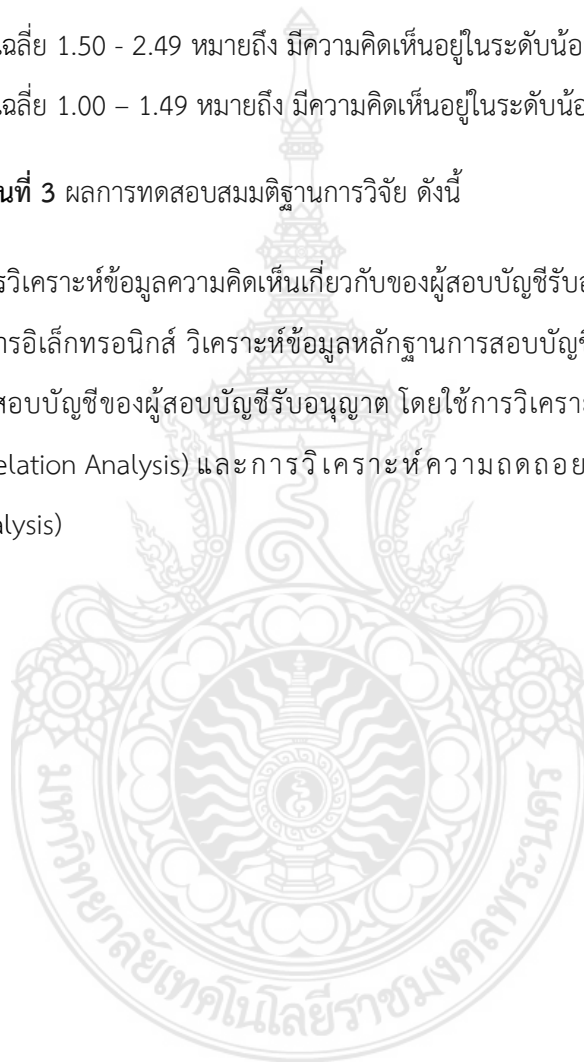
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร ต่อกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 1,166 คน (สภาวิชาชีพ. 2565: <https://eservice.tfac.or.th/>) ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 313 ราย กลุ่มตัวอย่างของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร (เฉพาะท่านที่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อ) จำนวน 290 ราย และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยขอเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลกระตาดทำการอิเล็กทรอนิกส์ต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ยอมรับได้ 90%
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ยอมรับได้ 95%
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ยอมรับได้ 99%
E	แทน	ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี
GE	แทน	การกำกับดูแลกิจการที่ดี

IC	แทน	ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน
N	แทน	ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี
Q	แทน	คุณภาพงานสอบบัญชี

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีในกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย เพศ เขตพื้นที่ อายุระดับ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ได้ผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร

(n = 313)

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	121	36.66
	หญิง	192	61.34
รวม		313	100
2. เขตพื้นที่			
	เขตพระนคร	2	0.64
	เขตดุสิต	2	0.64
	เขตหนองจอก	1	0.32
	เขตบางรัก	4	1.28
	เขตบางเขน	5	1.60
	เขตบางกะปิ	3	0.96
	เขตปทุมวัน	4	1.28
	เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	5	1.60
	เขตพระชนอง	7	2.24
	เขตมีนบุรี	4	1.28
	เขตลาดกระบัง	4	1.28
	เขตยานนาวา	4	1.28
	เขตสัมพันธวงศ์	2	0.64
	เขตพญาไท	5	1.60
	เขตธนบุรี	5	1.60

	เขตบางกอกใหญ่	6	1.92
	เขตห้วยขวาง	4	1.28
	เขตคลองสาน	4	1.28
	เขตตลิ่งชัน	5	1.60
	เขตบางกอกน้อย	5	1.60
	เขตภาษีเจริญ	4	1.28
	เขตบางขุนเทียน	7	2.24
	เขตหนองแขม	3	0.96
	เขตบางพลัด	4	1.28
	เขตราษฎร์บูรณะ	3	0.96
	เขตดินแดง	13	4.15
	เขตบึงกุ่ม	9	2.88
	เขตสาทร	6	1.92
	เขตบางซื่อ	5	1.60
	เขตจตุจักร	18	5.75
	เขตบางคอแหลม	9	2.88
	เขตประเวศ	12	3.83
	เขตคลองเตย	3	0.96
	เขตสวนหลวง	6	1.92
	เขตจอมทอง	4	1.28
	เขตดอนเมือง	3	0.96
	เขตราษฎร์เทพวิ	6	1.92
	เขตลาดพร้าว	2	0.64
	เขตวัฒนา	5	1.60
	เขตบางแค	5	1.60
	เขตหลักสี่	5	1.60
	เขตสายไหม	11	3.51
	เขตคันนายาว	2	0.64
	เขตสะพานสูง	18	5.75
	เขตวังทองหลาง	19	6.07
	เขตคลองสามวา	13	4.15

	เขตบางนา	9	2.88
	เขตทวีวัฒนา	11	3.51
	เขตทุ่งครุ	13	4.15
	เขตบางบอน	4	1.28
รวม		313	100
3. อายุ			
	25 - 30 ปี	43	13.74
	31 - 35 ปี	91	29.07
	36 - 40 ปี	95	30.35
	41 ปีขึ้นไป	84	26.84
รวม		313	100
4. ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี	159	50.80
	ปริญญาโท	127	40.58
	ปริญญาเอก	27	8.63
รวม		313	100
5. ประสบการณ์การทำงาน			
	1 - 5 ปี	91	29.07
	6 - 10 ปี	146	46.65
	11 ปีขึ้นไป	76	24.28
รวม		313	100

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 313 คน พบว่า เป็นเพศหญิงจำนวน 192 คน คิดเป็น ร้อยละ 38.66 และเพศชาย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 61.34

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่เขตวังทองหลางจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.07 รองลงมาอยู่ในเขตพื้นที่เขตสะพานสูง และอยู่ในเขตเขตจตุจักรจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 อยู่ในเขตพื้นที่เขตคลองสามวา อยู่ในเขตพื้นที่เขตทุ่งครุ อยู่ในเขตพื้นที่เขตดินแดงจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.15 อยู่ในเขตพื้นที่เขตประเวศจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.83 อยู่ในเขต

พื้นที่เขตสายไหม อยู่ในเขตพื้นที่เขตคลองทวีวัฒนาจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.51 อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางนา อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางคอแหลม อยู่ในเขตพื้นที่เขตบึงกุ่มจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.88 อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางขุนเทียน อยู่ในเขตพื้นที่เขตพระโขนงจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.24 อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ อยู่ในเขตพื้นที่เขตสาทร อยู่ในเขตพื้นที่เขตสวนหลวง อยู่ในเขตพื้นที่เขตราชเทวีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.92 อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางเขน อยู่ในเขตพื้นที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย อยู่ในเขตพื้นที่เขตพญาไท อยู่ในเขตพื้นที่เขตธนบุรี อยู่ในเขตพื้นที่เขตตลิ่งชัน อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางกอกน้อย อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางซื่อ อยู่ในเขตพื้นที่เขตวัฒนา อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางแค อยู่ในเขตพื้นที่เขตหลักสี่มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางรัก อยู่ในเขตพื้นที่เขตปทุมวัน อยู่ในเขตพื้นที่เขตมีนบุรี อยู่ในเขตพื้นที่เขตลาดกระบัง อยู่ในเขตพื้นที่เขตยานนาวา อยู่ในเขตพื้นที่เขตห้วยขวาง อยู่ในเขตพื้นที่เขตคลองสาน อยู่ในเขตพื้นที่เขตภาษีเจริญ อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางพลัด อยู่ในเขตพื้นที่เขตจอมทอง อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางบอนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.28 อยู่ในเขตพื้นที่เขตคลองเตย อยู่ในเขตพื้นที่เขตดอนเมือง อยู่ในเขตพื้นที่เขตราชบุรีบูรณะ อยู่ในเขตพื้นที่เขตหนองแขม อยู่ในเขตพื้นที่เขตบางกะปิจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.96 อยู่ในเขตพื้นที่เขตคันนายาว อยู่ในเขตพื้นที่เขตลาดพร้าว อยู่ในเขตพื้นที่เขตสัมพันธวงศ์ อยู่ในเขตพื้นที่เขตดุสิต อยู่ในเขตพื้นที่เขตพระนครจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.64 อยู่ในเขตพื้นที่เขตหนองจอกจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 36 – 40 ปีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.35 รองลงมาอายุ 31 – 35 ปีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.07 อายุ 41 ปีขึ้นไปจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 26.84 และอายุ 25 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.74

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 รองลงมาปริญญาโทจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 40.58 ปริญญาเอกจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.63

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6 – 10 ปีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 46.65 รองลงมา 1 – 5 ปีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.07 และ 11 ปีขึ้นไปจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 24.28

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 313 คน เป็นแบ่งเป็นด้านและภาพรวมแล้วได้ผลการศึกษตามที่ปรากฏในตารางที่ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในตารางภาพรวม

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	การแปลผล
1. ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี	4.47	0.67	มาก
2. การกำกับดูแลกิจการที่ดี	4.41	0.68	มาก
3. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน	4.32	0.64	มาก
4. ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี	4.42	0.71	มาก
5. คุณภาพงานสอบบัญชี	4.31	0.76	มาก
รวม	4.39	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นรายด้านและในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี ($\bar{X} = 4.42$) การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$) ประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน ($\bar{X} = 4.32$) และคุณภาพงานสอบบัญชี ($\bar{X} = 4.31$)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี

ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ผล
1. ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	4.57	0.63	มากที่สุด
2. ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และไม่มีส่วนได้เสียในงานที่รับผิดชอบ	4.45	0.66	มาก
3. ใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชี วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้วยความมีสติเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและรอบคอบ	4.48	0.63	มาก
4. ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรหรือหน่วยงานที่ได้มาปฏิบัติงานไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต	4.43	0.74	มาก
5. ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ	4.48	0.67	มาก
6. มีความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรายอื่น	4.42	0.68	มาก
รวม	4.47	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) จำแนกตามรายชื่อของด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี พบว่า ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชี วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้วยความมีสติเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและรอบคอบและปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 4.48$) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และไม่มีส่วนได้เสียในงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.45$) ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรหรือหน่วยงานที่ได้มาปฏิบัติงานไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 4.43$) และมีความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรายอื่น ($\bar{X} = 4.42$)

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	การแปล ผล
1. ปฏิบัติงานด้านความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	4.40	0.70	มาก
2. ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ โดยอยู่ภายใต้ความถูกต้องตาม มาตรฐานรายงานทางการเงิน	4.42	0.69	มาก
3. ใช้หลักความรอบคอบและหลักความระมัดระวังในการ ปฏิบัติงาน	4.35	0.68	มาก
4. นำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วน	4.45	0.65	มาก
5. ให้ความสัมพันธ์กับการวางแผนงานสอบบัญชีอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย	4.41	0.68	มาก
รวม	4.41	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) จำแนกตามรายข้อด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของนักบัญชีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมาปัจจัยด้านองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.09$) ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.06$) ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของนักบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.04$) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.94$)

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน

ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
1. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องรับผิดชอบให้การสอบทานเป็นไปตามนโยบายและวิธีปฏิบัติในการสอบทานของสำนักงาน	4.42	0.68	มาก
2. มีการกำหนดวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีเกินกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบจะเสร็จสิ้น	4.40	0.65	มาก
3. ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบต้องประเมินอย่างมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ	4.04	0.55	มาก
4. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องพิจารณาผลของกระบวนการติดตามผลของสำนักงาน	4.41	0.68	มาก
รวม	4.32	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) จำแนกตามรายชื่อของด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน พบว่า ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องรับผิดชอบให้การสอบทานเป็นไปตามนโยบายและวิธีปฏิบัติในการสอบทานของสำนักงาน ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องพิจารณาผลของกระบวนการติดตามผลของสำนักงาน ($\bar{X} = 4.41$) มีการกำหนดวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีเกินกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบจะเสร็จสิ้น ($\bar{X} = 4.40$) และปัจจัยด้านผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบต้องประเมินอย่างมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี

ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปล ผล
1. มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้ Microsoft office , Email และ Internet	4.42	0.72	มาก
2. มีความเชี่ยวชาญทางด้านงานสอบบัญชี คณิตศาสตร์และสถิติได้เป็นอย่างดี	4.39	0.76	มาก
3. ท่านมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ	4.41	0.72	มาก
4. สามารถจัดทำและนำเสนอรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา	4.44	0.65	มาก
รวม	4.42	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) จำแนกตามรายชื่อของด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี พบว่า สามารถจัดทำและนำเสนอรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาปัจจัยด้านมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้ Microsoft office , Email และ Internet ($\bar{X} = 4.42$) ปัจจัยด้านท่านมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ($\bar{X} = 4.41$) และปัจจัยด้านมีความเชี่ยวชาญทางด้านงานสอบบัญชี คณิตศาสตร์และสถิติได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
รับอนุญาตด้านคุณภาพงานสอบบัญชี

ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
1. การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี	4.41	0.67	มาก
2. การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและสรุปผล	4.35	0.70	มาก
3. การสแกนธุรกรรมเชิงลึกและสรุปผล	4.33	0.73	มาก
4. การระบุปัจจัยเสี่ยงและการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี	4.36	0.71	มาก
5. การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชี	4.31	0.75	มาก
6. การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ	4.33	0.73	มาก
7. การเลือกขนาดตัวอย่างในการสอบบัญชีเหมาะสมกับสรุปผลการประเมินความเสี่ยง	4.31	0.73	มาก
8. การกำหนดวิธีการตรวจสอบสอดคล้องกับความเสี่ยงที่เหลืออยู่	4.27	0.77	มาก
9. กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการควบคุม	4.33	0.74	มาก
10. กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการตรวจสอบเนื้อหาสาระ	4.30	0.75	มาก
11. เข้าตรวจสอบระหว่างปีก่อนวันสิ้นปีบัญชี ไม่น้อยกว่า 4 เดือน	4.19	0.86	มาก
12. เข้าตรวจสอบระหว่างปีอย่างน้อย 1 ครั้ง	4.22	0.97	มาก
13. รายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี	4.13	0.95	มาก
14. กระจายทำการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี	4.14	0.93	มาก
15. ข้อสังเกตที่ตรวจพบระหว่างปี (ถ้ามี)	4.10	1.07	มาก
16. หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	4.34	0.71	มาก
17. กระจายทำการสนับสนุนวิธีการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี	4.32	0.73	มาก

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตด้านคุณภาพงานสอบบัญชี (ต่อ)

ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean) $\bar{X}$	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
18. การบันทึกผลการตรวจสอบตามวิธีการตรวจสอบในแนวการสอบบัญชี	4.35	0.70	มาก
19. การใส่เครื่องหมายตรวจสอบ	4.44	0.65	มาก
20. การสรุปผลการตรวจสอบ	4.41	0.68	มาก
21. การสอบทานกระดาษทำการ	4.36	0.70	มาก
22. การแสดงรายงานในงบการเงินเป็นไปตามที่กรมตรวจบัญชีกำหนด	4.37	0.70	มาก
23. ข้อมูลในงบการเงินสัมพันธ์กับกระดาษทำการ	4.33	0.74	มาก
24. การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินถูกต้องและเพียงพอ	4.41	0.67	มาก
25. การจัดประเภทรายการในงบการเงิน	4.35	0.69	มาก
26. ความถูกต้องของตัวเลขในงบการเงิน	4.34	0.69	มาก
27. วันที่ที่แสดงในงบการเงิน ไม่เป็นวันที่หลังวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน	4.30	0.66	มาก
รวม	4.31	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลพื้นฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีในด้านคุณภาพงานสอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) จำแนกตามรายชื่อของด้านคุณภาพงานสอบบัญชีพบว่า การใส่เครื่องหมายตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี, การสรุปผลการตรวจสอบและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินถูกต้องและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.41$) การแสดงรายงานในงบการเงินเป็นไปตามที่กรมตรวจบัญชีกำหนด ($\bar{X} = 4.37$) การสอบทานกระดาษทำการ และ ด้านการระบุปัจจัยเสี่ยงและการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี ($\bar{X} = 4.36$) การบันทึกผลการตรวจสอบตามวิธีการตรวจสอบในแนวการสอบบัญชี, การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและสรุปผลและการจัดประเภทรายการในงบการเงิน ($\bar{X} = 4.35$) หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และความถูกต้องของตัวเลขในงบการเงิน ($\bar{X}$

= 4.34) การสแกนธุรกรรมเชิงลึกและสรุปผล, การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ, กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการควบคุม และข้อมูลในงบการเงินสัมพันธ์กับกระดาษทำการ ($\bar{X} = 4.33$) กระดาษทำการสนับสนุนวิธีการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี ($\bar{X} = 4.32$) การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชีและการเลือกขนาดตัวอย่างในการสอบบัญชีเหมาะสมกับสรุปผลการประเมินความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.32$) กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการตรวจสอบเนื้อหาสาระและวันที่ที่แสดงในงบการเงิน ไม่เป็นวันที่หลังวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน ($\bar{X} = 4.10$) กำหนดวิธีการตรวจสอบสอดคล้องกับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ ($\bar{X} = 4.27$) เข้าตรวจสอบระหว่างปีอย่างน้อย 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.22$) เข้าตรวจสอบระหว่างปีก่อนวันสิ้นปีบัญชี ไม่น้อยกว่า 4 เดือน ($\bar{X} = 4.19$) กระดาษทำการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ($\bar{X} = 4.14$) รายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.13$) และข้อสังเกตที่ตรวจพบระหว่างปี (ถ้ามี) ($\bar{X} = 4.10$)

		E	GE	IC	N	Q
E	Pearson Correlation	1				
	Sig. (2-tailed)					
	n	313				
GE	Pearson Correlation	.727**	1			
	Sig. (2-tailed)	.000				
	n	313	313			
IC	Pearson Correlation	.570**	.653**	1		
	Sig. (2-tailed)	.000	.000			
	n	313	313	313		
N	Pearson Correlation	.525**	.596**	.621**	1	
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		
	n	313	313	313	313	
Q	Pearson Correlation	.559**	.580**	.620**	.650**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	
	n	313	313	313	313	313

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานงานวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดี ประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยวิธีสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ผลการวิเคราะห์แสดงได้ดัง

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

E GE IC N และ Q มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .05) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ เท่ากับ 0.727, 0.570, 0.525 และ 0.559 ตามลำดับ ซึ่งค่า Pearson Correlation ของ E GE IC N และ Q มีความสัมพันธ์ไม่เกินกว่าร้อยละ 0.7 ดังนั้น จึงไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามตัวแบบสมการ

ตัวแปร	Q = a + $\beta_1 E + \epsilon$ .....(1)				
	Coefficients	t	Sig.	VIF	
Constant	0.047	0.000	1.000		
E	0.047	12.004	0.000	1.000	
F = 144.105		Sig. = 0.000			
R ² = 0.317		Adjusted R ² = 0.314			

ตัวแปร	Q = a + $\beta_2 GE + \epsilon$ .....(2)				
	Coefficients	t	Sig.	VIF	
Constant	0.46	0.000	1.000		
GE	0.46	12.670	0.000	1.000	
F = 160.158		Sig. = 0.000			
R ² = 0.340		Adjusted R ² = 0.338			

ตัวแปร	Q = a + β_3 IC + ϵ .....(3)			
	Coefficients	t	Sig.	VIF
Constant	0.44	0.000	1.000	
IC	0.44	14.150	0.000	1.000
F = 200.227		Sig. = 0.000		
R ² = 0.392		Adjusted R ² = 0.390		
ตัวแปร	Q = a + β_4 N + ϵ .....(4)			
	Coefficients	t	Sig.	VIF
Constant	0.43	0.000	1.000	
N	0.43	15.266	0.000	1.000
F = 233.047		Sig. = 0.000		
R ² = 0.428		Adjusted R ² = 0.427		

จากตารางที่ E GE IC และ N มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชี (Q) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < .05) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย นอกจากนี้ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรควบคุมมีค่าต่ำกว่า 10 จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

*. Correlation is significant at the 0.01 level (1-tailed)

**. Correlation is significant at the 0.005 level (2-tailed)

***. Correlation is significant at the 0.001 level (3-tailed)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณตามสมการที่ 1 ถึง สมการที่ 5 พบว่า

Z1 : จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

$$Q = a + \beta_1E + \epsilon \dots\dots\dots(1)$$

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับ

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z2 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

$$Q = a + \beta_2GE + \epsilon \dots\dots\dots(2)$$

หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อระบบการกำกับดูแลกิจการโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z3 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

$$Q = a + \beta_3IN + \epsilon \dots\dots\dots(3)$$

หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

Z4 : หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

$$Q = a + \beta_4N + \epsilon \dots\dots\dots(4)$$

หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลกระทบต่อความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก

การเปรียบเทียบขนาดความสัมพันธ์

การเปรียบเทียบขนาดความสัมพันธ์ระหว่าง EWP ETHIC CG IC และ COMPETENCY ในมุมมองด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดี ประสิทธิภาพของ

ระบบการควบคุมภายใน และความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้วยค่า Adjusted R ผลการเปรียบเทียบขนาดความสัมพันธ์แสดงได้ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการการเปรียบเทียบขนาดความสัมพันธ์

	สมการที่ 1	สมการที่ 2	สมการที่ 3	สมการที่ 4
F-test	144.105	160.518	200.227	233.047
Sig	0.000	0.000	0.000	0.000
R ²	0.317	0.340	0.392	0.428
Adjusted R ²	0.314	0.338	0.390	0.427

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ค่า Adjusted R² ในสมการที่ 1 เท่ากับ 0.314 สมการที่ 2 เท่ากับ 0.338 สมการที่ 3 เท่ากับ 0.390 และสมการที่ 4 เท่ากับ 0.427 ซึ่งแสดงถึง ความสามารถในการอธิบายหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ดังนั้น ค่า Adjusted R² จึงกล่าวได้ว่า หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์ในทางบวก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้
- 5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี โดยการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยเก็บจากแบบสอบถามออนไลน์จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร (เฉพาะท่านที่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อ) ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 – 28 กุมภาพันธ์ 2566 และใช้กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในกรุงเทพมหานคร (เฉพาะท่านที่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลเพื่อการติดต่อ) จำนวน 313 ราย โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (ประสพชัย พสุนนท์. 2557: 114)

ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing เพื่อทดสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดี ประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยวิธีสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ให้ความสำคัญในเรื่องจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ด้านการ

กำกับดูแลกิจการที่ ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มองว่าการจัดทำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพในการประมวลผล สะดวกรวดเร็วในการรายงานผล นอกจากนี้ยังแสดงถึงความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี และช่วยให้การปฏิบัติงานตรวจสอบอยู่ภายใต้กรอบของมาตรฐานการสอบบัญชี และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีมากขึ้น จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ถึง 4

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ในด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดี ประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ ให้ความสำคัญในเรื่องจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ มองว่าหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing มีประสิทธิภาพในการประมวลผล สะดวกรวดเร็วในการรายงานผล นอกจากนี้ ยังแสดงถึงความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี และช่วยให้การปฏิบัติงานตรวจสอบอยู่ภายใต้กรอบของมาตรฐานการสอบบัญชี และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีมากขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nelson และคณะ (2553 : 18 - 27) ณัฐธิดา จินมอญ และคณะ. (2559) Elliott and Jacobson (1987) Ferki et al. (1998) Liang, Lin and Wu พบว่า หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing สามารถเพิ่มคุณภาพงานตรวจสอบที่จะได้รับการใช้เครื่องมือนี้ช่วยในการตัดสินใจและประเมินความเสี่ยงของลูกค้ามากขึ้น ดังนั้น ถ้าผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในประเทศไทยมีการจัดทำหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องพิจารณาจากปัจจัยที่ส่งผลด้วย อันได้แก่ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การกำกับดูแลกิจการที่ดีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับหลักฐานการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ให้ความสำคัญในเรื่องจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี โดยส่วนใหญ่มองว่าหลักรฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing มีประสิทธิภาพในการประมวลผล สะดวกรวดเร็วในการรายงานผล นอกจากนี้ ยังแสดงถึงความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี และช่วยให้การปฏิบัติงานตรวจสอบอยู่ภายใต้กรอบของมาตรฐานการสอบบัญชี และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีมากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถใช้ข้อมูลนี้ในการอ้างอิงได้ว่าหลักรฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing มีผลต่อกระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชี
2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับทราบข้อมูลว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญกับประเด็นในเรื่องใดเป็นประเด็นหลัก

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยฉบับนี้ ศึกษาหลักรฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ในด้านด้านของจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี รองลงมาเป็นด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และคุณภาพงานสอบบัญชีเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาในอนาคตควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อหลักรฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- อาร์โนลด์, วี. และ ซัตตัน, เอส. (1998). ทฤษฎีการครอบงำทางเทคโนโลยี: การทำความเข้าใจผลกระทบของเครื่องช่วยการตัดสินใจที่ชาญฉลาดต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจตัดสินใจความก้าวหน้าในการวิจัยพฤติกรรมการณ์การบัญชี. ม.ป.ท.
- บลัฟฟ์, อาร์. (2005). ทฤษฎีพื้นฐาน: วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้านการดูแล. ม.ป.ท.
- โบวแมน เอ็ม, เจ. (1996). โอกาสในการวิจัยเชิงพฤติกรรมในเอไอเอส : เรื่องของความเชี่ยวชาญ ความก้าวหน้าทางระบบสารสนเทศทางการบัญชี. ม.ป.ท.
- ไวแอตต์, ที.เอ. และ วาห์, ซี.วาย. (2001). การรับรองของ QWL: การศึกษาของชาวสิงคโปร์การพัฒนาพนักงาน การวิจัยและการปฏิบัติในทรัพยากรมนุษย์ผู้บริหาร. ม.ป.ท.
- ณัฐธิดา จินมอญ และคณะ (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม- ธันวาคม 2559).
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2560). เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง วิถีวิทยาการวิจัยขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ เทคโนโลยีมหานคร ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม- ธันวาคม 2559).
- นาถพล ลอยลิบ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและความรับผิดชอบในวิชาชีพกับคุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นิพล แก่นโกมล. (2562). มุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยที่มีต่อการจัดทำกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์เมื่อระบบเศรษฐกิจขับเคลื่อนเข้าสู่โลกแห่งดิจิทัล. ฐานข้อมูลงานวิจัยจาก, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- นิตา ชูโต. (2545). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท แมทส์ปอยท์ จำกัด.

บรรณานุกรม (ต่อ)

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2561). การสอบบัญชี.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนทีพีเอ็น เพรส.

_____ . (2564). การสอบบัญชี. มาตรฐานการสอบบัญชี

ฉบับเข้าใจง่าย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนทีพีเอ็น เพรส.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิริจันทร์รัฐ เพ็ชรเสน. (2565). คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่

28 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/twin92/6214155566.pdf>.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศรีสุดา อินทมาศ. (2562). ประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีต่อคุณภาพ

รายงานการเงินอย่างยั่งยืน. ฐานข้อมูลงานวิจัยจาก, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2566). มาตรฐานการสอบบัญชี (ออนไลน์),

สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566, จาก <http://www.tfac.or.th>.

_____ . (2566). พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (ออนไลน์),

สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566, จาก <http://www.tfac.or.th>.

สุวรรณณี รุ่งจตุรงค์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ฐานข้อมูลงานวิจัยจาก, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สมพงษ์ พรอุปถัมภ์. (2565). การสอบบัญชี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีย์วรรณ อ่วมตานี. (2553). การวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

แอดเลอร์. พี. เอส. (1987). การพัฒนาทักษะในสำนักงานบัญชีของสหรัฐอเมริกา: แรงกดดัน
แนวโน้มและทางเลือกเทคโนโลยีสำนักงานและบุคคล. ม.ป.ท.

อุษณา ภัทรมนตรี. (2563). การตรวจสอบและการควบคุมด้านคอมพิวเตอร์ทางบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ: บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.

_____. (2564). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ : แนวคิดและกรณีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพฯ: บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.

ภาษาต่างประเทศ

Duff, A. (2009). Measuring audit quality in an era of change: An empirical investigation of UK
audit market stakeholders in 2002 and 2005. *Managerial Auditing Journal*, 24(5), 400-
422.

FRC (Financial Reporting Council). (2015). *Extended auditor's reports: a review of experience
in the first year*. London: FRC.

George-Silviu Cordoş, and Melinda-Timea Fülöp. (2015). Understanding audit reporting
changes: introduction of Key Audit Matters. *Accounting and Management Information
Systems*, 14(1), 128-152.

Nelson, R. and others. (2010). The Vulnerability of Australian Rural Communities to Climate
Variability and Change : Part II Integrating Impacts with Adaptive Capacity,
Environmental Science & Policy, 13(1),

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง หลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี
ของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. เขตพื้นที่

☐ 1. เขตพระนคร	☐ 2. เขตดุสิต	☐ 3. เขตหนองจอก
☐ 4. เขตบางรัก	☐ 5. เขตบางเขน	☐ 6. เขตบางกะปิ
☐ 7. เขตปทุมวัน	☐ 8. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	☐ 9. เขตพระโขนง
☐ 10. เขตมีนบุรี	☐ 11. เขตลาดกระบัง	☐ 12. เขตยานนาวา
☐ 13. เขตสัมพันธวงศ์	☐ 14. เขตพญาไท	☐ 15. เขตธนบุรี
☐ 16. เขตบางกอกใหญ่	☐ 17. เขตห้วยขวาง	☐ 18. เขตคลองสาน
☐ 19. เขตตลิ่งชัน	☐ 20. เขตบางกอกน้อย	☐ 21. เขตภาษีเจริญ
☐ 22. เขตบางขุนเทียน	☐ 23. เขตหนองแขม	☐ 24. เขตบางพลัด
☐ 25. เขตราชบุรีบูรณะ	☐ 26. เขตดินแดง	☐ 27. เขตบึงกุ่ม
☐ 28. เขตสาทร	☐ 29. เขตบางซื่อ	☐ 30. เขตจตุจักร
☐ 31. เขตบางคอแหลม	☐ 32. เขตประเวศ	☐ 33. เขตคลองเตย
☐ 34. เขตสวนหลวง	☐ 35. เขตจอมทอง	☐ 36. เขตดอนเมือง
☐ 37. เขตราชเทวี	☐ 38. เขตลาดพร้าว	☐ 39. เขตวัฒนา

☐ 40. เขตบางแค	☐ 41. เขตหลักสี่	☐ 42. เขตสายไหม
☐ 43. เขตคันนายาว	☐ 44. เขตสะพานสูง	☐ 45. เขตวังทองหลาง
☐ 46. เขตคลองสามวา	☐ 47. เขตบางนา	☐ 48. เขตทวีวัฒนา
☐ 49. เขตทุ่งครุ	☐ 50. เขตบางบอน	

3. อายุ

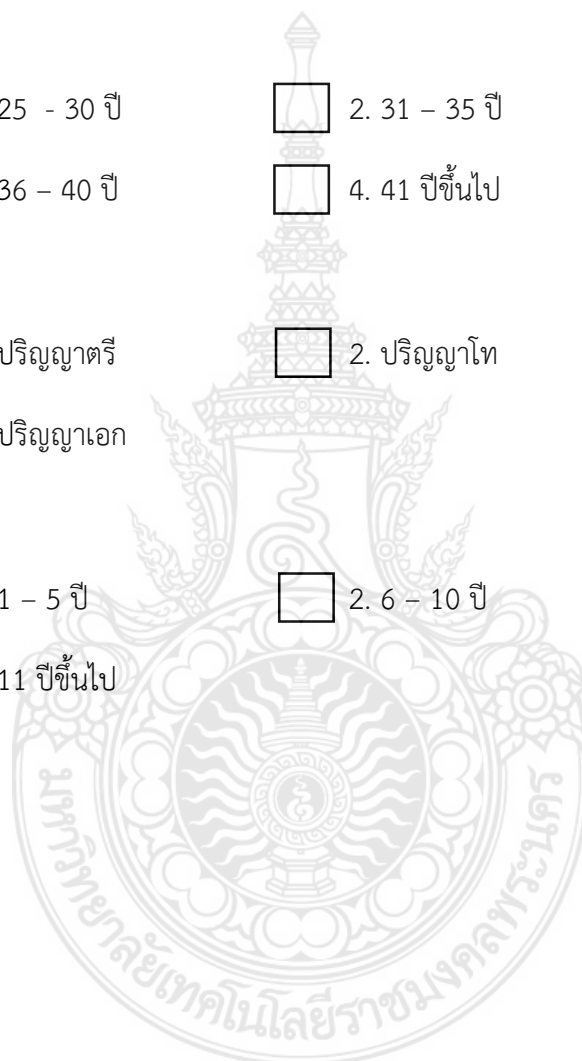
☐ 1. 25 - 30 ปี	☐ 2. 31 - 35 ปี
☐ 3. 36 - 40 ปี	☐ 4. 41 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

☐ 1. ปริญญาตรี	☐ 2. ปริญญาโท
☐ 3. ปริญญาเอก	

5. ประสบการณ์การทำงาน

☐ 1. 1 - 5 ปี	☐ 2. 6 - 10 ปี
☐ 3. 11 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของหลักฐานการสอบบัญชีในยุค Social Distancing ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี
ของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กในประเทศไทย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี					
1. ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต					
2. ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และไม่มีส่วนได้เสียในงานที่รับผิดชอบ					
3. ใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชี วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้วยความมีสติเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและรอบคอบ					
4. ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรหรือหน่วยงานที่ได้มาปฏิบัติงานไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต					
5. ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ					
6. มีความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรายอื่น					
2. ด้านการกำกับดูแล					
1. ปฏิบัติงานด้านความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
2. ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ โดยอยู่ภายใต้ความถูกต้องตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน					
3. ใช้หลักความรอบคอบและหลักความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน					
4. นำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องครบถ้วน					
5. ให้ความสัมพันธ์กับการวางแผนงานสอบบัญชีอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย					
3. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน					
1. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องรับผิดชอบต่อให้การสอบทานเป็นไปตามนโยบายและวิธีปฏิบัติในการสอบทานของสำนักงาน					
2. มีการกำหนดวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีเกินกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบจะเสร็จสิ้น					
3. ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบต้องประเมินอย่างมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ					

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน(ต่อ)					
4. ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานตรวจสอบต้องพิจารณาผลของกระบวนการติดตามผลของสำนักงาน					
4. ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชี					
1. มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้ Microsoft office , Email และ Internet					
2. มีความเชี่ยวชาญทางด้านงานสอบบัญชี คณิตศาสตร์และสถิติได้เป็นอย่างดี					
3. ท่านมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องแม่นยำ					
4. สามารถจัดทำและนำเสนอรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา					
5. คุณภาพงานสอบบัญชี					
1. การวางแผนงานสอบบัญชี					
1.1. การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี					
1.1.1. การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและสรุปผล					
1.1.2. การสแกนธุรกรรมเชิงลึกและสรุปผล					
1.1.3. การระบุปัจจัยเสี่ยงและการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี					
1.2. แผนการสอบบัญชีโดยรวม					
1.2.1. การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชี					
1.2.2. การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ					
1.3. แนวการสอบบัญชี					
1.3.1. การเลือกขนาดตัวอย่างในการสอบบัญชีเหมาะสมกับสรุปผลการประเมินความเสี่ยง					

ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.3.2. การกำหนดวิธีการตรวจสอบสอดคล้องกับความเสี่ยงที่เหลืออยู่					
1.3.3. กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการควบคุม					
1.3.4. กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการตรวจสอบเนื้อหาสาระ					
1.4. การวางแผนงานสอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานสอบบัญชี					
2. การปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี					
2.1. เข้าตรวจสอบระหว่างปีก่อนวันสิ้นปีบัญชี ไม่น้อยกว่า 4 เดือน					
2.2. เข้าตรวจสอบระหว่างปีอย่างน้อย 1 ครั้ง					
2.3. รายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี					
2.4. กระจายทำการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี					
2.5. ข้อสังเกตที่ตรวจพบระหว่างปี (ถ้ามี)					
3. การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี					
3.1. กระจายทำการ					
3.1.1. หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์					
3.1.2. กระจายทำการสนับสนุนวิธีการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี					
3.1.3. การบันทึกผลการตรวจสอบตามวิธีการตรวจสอบในแนวการสอบบัญชี					
3.1.4. การใส่เครื่องหมายตรวจสอบ					
3.1.5. การสรุปผลการตรวจสอบ					
3.1.6. การสอบทานกระจายทำการ					
3.2. งบการเงิน					
3.2.1. การแสดงรายงานในงบการเงินเป็นไปตามที่กรมตรวจบัญชีกำหนด					
3.2.2. ข้อมูลในงบการเงินสัมพันธ์กับกระจายทำการ					
3.2.3. การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินถูกต้องและเพียงพอ					
3.2.4. การจัดประเภทรายการในงบการเงิน					
3.2.5. ความถูกต้องของตัวเลขในงบการเงิน					
3.2.6. วันที่ที่แสดงในงบการเงิน ไม่เป็นวันที่หลังวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระตาดำการอิเล็กทรอนิกส์ในมุมมองผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ครับ/คะ

ภาคผนวก ข
ทดสอบความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ตารางที่ 6.1 ทดสอบใช้ Test Missing Data

	Vaiid	Missing
1 เพศ	30	0
2 เขตพื้นที่	30	0
3 อายุ	30	0
4 การศึกษา	30	0
5 ประสบการทำงาน	30	0
1 จรรยาบรรณ	30	0
2 จรรยาบรรณ	30	0
3 จรรยาบรรณ	30	0
4 จรรยาบรรณ	30	0
5 จรรยาบรรณ	30	0
6 จรรยาบรรณ	30	0
1 กำกับดูแล	30	0
2 กำกับดูแล	30	0
3 กำกับดูแล	30	0
4 กำกับดูแล	30	0
5 กำกับดูแล	30	0
1 ประสิทธิภาพ	30	0
2 ประสิทธิภาพ	30	0
3 ประสิทธิภาพ	30	0
4 ประสิทธิภาพ	30	0
1 ความรู้ความสามารถ	30	0
2 ความรู้ความสามารถ	30	0
3 ความรู้ความสามารถ	30	0
4 ความรู้ความสามารถ	30	0

ตาราง 6.2 ค่า Factors Loading และ Reliability

รายการ ความคิดเห็น	ITEM	N = 30		N = 313	
		Factors Loading	Reliability	Factors Loading	Reliability
กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในมุมมองผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี					
ด้านจรรยาบรรณของ ผู้สอบบัญชี	1 จรรยาบรรณ	0.843	0.924	0.754	0.884
	2 จรรยาบรรณ	0.861		0.761	
	3 จรรยาบรรณ	0.887		0.799	
	4 จรรยาบรรณ	0.731		0.818	
	5 จรรยาบรรณ	0.876		0.715	
	6 จรรยาบรรณ	0.791		0.885	
การกำกับดูแลกิจการที่ดี	1 กำกับดูแล	0.801	0.838	0.745	0.848
	2 กำกับดูแล	0.789		0.696	
	3 กำกับดูแล	0.799		0.644	
	4 กำกับดูแล	0.821		0.827	
	5 กำกับดูแล	0.781		0.854	
ด้านประสิทธิภาพของ ระบบการควบคุมภายใน	1 ประสิทธิภาพ	0.765	0.852	0.768	0.861
	2 ประสิทธิภาพ	0.87		0.801	
	3 ประสิทธิภาพ	0.787		0.717	
	4 ประสิทธิภาพ	0.878		0.778	
ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบ บัญชี	1 ความรู้ความสามารถ	0.781	0.21	0.733	0.729
	2 ความรู้ความสามารถ	0.832		0.749	
	3 ความรู้ความสามารถ	0.821		0.742	
	4 ความรู้ความสามารถ	0.884		0.777	
คุณภาพงานสอบบัญชี	1 คุณภาพ	0.951	0.831	0.885	0.826
	2 คุณภาพ	0.821		0.833	
	3 คุณภาพ	0.848		0.878	
	4 คุณภาพ	0.923		0.908	
	5 คุณภาพ	0.846		0.92	0.826

ตาราง 6.2 ค่า Factors Loading และ Reliability (ต่อ)

รายการ ความคิดเห็น	ITEM	N = 30		N = 313	
		Factors Loading	Reliability	Factors Loading	Reliability
กระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ในมุมมองผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชี					
คุณภาพงานสอบบัญชี	6 คุณภาพ	0.724		0.922	0.826
	7 คุณภาพ	0.702		0.902	
	8 คุณภาพ	0.877		0.867	
	9 คุณภาพ	0.784		0.888	
	10 คุณภาพ	0.798		0.898	
	11 คุณภาพ	0.902		0.88	
	12 คุณภาพ	0.723		0.855	
	13 คุณภาพ	0.789		0.87	
	14 คุณภาพ	0.902		0.845	
	15 คุณภาพ	0.913		0.858	
	16 คุณภาพ	0.811		0.857	
	17 คุณภาพ	0.757		0.866	
	18 คุณภาพ	0.754		0.815	
	19 คุณภาพ	0.855		0.891	
	20 คุณภาพ	0.887		0.839	
	21 คุณภาพ	0.798		0.848	
	22 คุณภาพ	0.834		0.924	
	23 คุณภาพ	0.788		0.887	
	24 คุณภาพ	0.878		0.896	
	25 คุณภาพ	0.771		0.891	
	26 คุณภาพ	0.701		0.831	
	27 คุณภาพ	0.912		0.867	

ภาคผนวก ค

p

Missing data

		sex	Land	age	education expri	E1	E2
N	Valid	313	313	313	313	313	313
	Missing	0	0	0	0	0	0

E3	E4	E5	E6	GE1	GE2	GE3	GE4	GE5
313	313	313	313	313	313	313	313	313
0	0	0	0	0	0	0	0	0

IC1	IC2	IC3	IC4	N1	N2	N3	N4	Q1
313	313	313	313	313	313	313	313	313
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Q2	Q3	Q4	Q5	Q6	Q7	Q8	Q9	Q10
313	313	313	313	313	313	313	313	313
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Q11	Q12	Q13	Q14	Q15	Q16	Q17	Q18	Q19
313	313	313	313	313	313	313	313	313
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Q20	Q21	Q22	Q23	Q24	Q25	Q26	Q27
313	313	313	313	313	313	313	313
0	0	0	0	0	0	0	0

Frequency Table

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	121	38.7	38.7	38.7
	2	192	61.3	61.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

		เขตพื้นที่			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	2	.6	.6	.6
	2	2	.6	.6	1.3
	3	1	.3	.3	1.6
	4	4	1.3	1.3	2.9
	5	5	1.6	1.6	4.5
	6	3	1.0	1.0	5.4
	7	4	1.3	1.3	6.7
	8	5	1.6	1.6	8.3
	9	7	2.2	2.2	10.5
	10	4	1.3	1.3	11.8
	11	4	1.3	1.3	13.1
	12	4	1.3	1.3	14.4
	13	2	.6	.6	15.0
	14	5	1.6	1.6	16.6
	15	5	1.6	1.6	18.2
	16	6	1.9	1.9	20.1
	17	4	1.3	1.3	21.4
	18	4	1.3	1.3	22.7
	19	5	1.6	1.6	24.3
	20	5	1.6	1.6	25.9
	21	4	1.3	1.3	27.2
	22	7	2.2	2.2	29.4
	23	3	1.0	1.0	30.4
	24	4	1.3	1.3	31.6
	25	3	1.0	1.0	32.6
	26	13	4.2	4.2	36.7
	27	9	2.9	2.9	39.6
	28	6	1.9	1.9	41.5
	29	5	1.6	1.6	43.1
	30	18	5.8	5.8	48.9
	31	9	2.9	2.9	51.8
	32	12	3.8	3.8	55.6
	33	3	1.0	1.0	56.5
	34	6	1.9	1.9	58.5

35	4	1.3	1.3	59.7
36	3	1.0	1.0	60.7
37	6	1.9	1.9	62.6
38	2	.6	.6	63.3
39	5	1.6	1.6	64.9
40	5	1.6	1.6	66.5
41	5	1.6	1.6	68.1
42	11	3.5	3.5	71.6
43	2	.6	.6	72.2
44	18	5.8	5.8	78.0
45	19	6.1	6.1	84.0
46	13	4.2	4.2	88.2
47	9	2.9	2.9	91.1
48	11	3.5	3.5	94.6
49	13	4.2	4.2	98.7
50	4	1.3	1.3	100.0
Total	313	100.0	100.0	

อายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	43	13.7	13.7	13.7
	2	91	29.1	29.1	42.8
	3	95	30.4	30.4	73.2
	4	84	26.8	26.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

การศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	159	50.8	50.8	50.8
	2	127	40.6	40.6	91.4
	3	27	8.6	8.6	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

ประสบการณ์ทำงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	90	28.8	28.8	28.8
	2	147	47.0	47.0	75.7
	3	76	24.3	24.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

1.ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ความเป็น
อิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	.3	.3	.3
	3	20	6.4	6.4	6.7
	4	91	29.1	29.1	35.8
	5	201	64.2	64.2	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

2.ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อ
วิชาชีพ และไม่มีส่วนได้เสียในงานที่รับผิดชอบ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	.3	.3	.3
	3	26	8.3	8.3	8.6
	4	116	37.1	37.1	45.7
	5	170	54.3	54.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

3.ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชี
วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพ
ด้วยความมีสติเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและรอบคอบ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	23	7.3	7.3	7.3
	4	117	37.4	37.4	44.7
	5	173	55.3	55.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

4.ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร
หรือหน่วยงานที่ได้มาปฏิบัติงานไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	2	.6	.6	.6
	2	1	.3	.3	1.0
	3	33	10.5	10.5	11.5
	4	100	31.9	31.9	43.5
	5	177	56.5	56.5	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

5.ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี
ตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	3	25	8.0	8.0	8.3
	4	110	35.1	35.1	43.5
	5	177	56.5	56.5	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

6. ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีที่มีความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรายอื่น

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	3	27	8.6	8.6	8.9
	4	123	39.3	39.3	48.2
	5	162	51.8	51.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

7. การกำกับดูแลกิจการที่ดีปฏิบัติงานด้านความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	3	32	10.2	10.2	10.5
	4	121	38.7	38.7	49.2
	5	159	50.8	50.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

8. การกำกับดูแลกิจการที่ดีใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ โดยอยู่ภายใต้ความถูกต้องตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3	1.0	1.0	1.0
	3	28	8.9	8.9	9.9
	4	115	36.7	36.7	46.6
	5	167	53.4	53.4	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

9. การกำกับดูแลกิจการที่ดีใช้หลักความรอบคอบและหลักความ
ระมัดระวังในการปฏิบัติงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	.3	.3	.3
	3	34	10.9	10.9	11.2
	4	132	42.2	42.2	53.4
	5	146	46.6	46.6	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

10. การกำกับดูแลกิจการที่ดีนำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานอย่าง
ถูกต้องครบถ้วน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	.3	.3	.3
	3	25	8.0	8.0	8.3
	4	120	38.3	38.3	46.6
	5	167	53.4	53.4	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

11. การกำกับดูแลกิจการที่ดีให้ความสำคัญสัมพันธ์กับการวางแผนงานสอบบัญชี
อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	22	7.0	7.0	8.3
	4	130	41.5	41.5	49.8
	5	157	50.2	50.2	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

12. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบ
งานตรวจสอบต้องรับผิดชอบให้การสอบทานเป็นไปตามนโยบายและวิธี
ปฏิบัติในการสอบทานของสำนักงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	2	.6	.6	.6
	3	28	8.9	8.9	9.6
	4	121	38.7	38.7	48.2
	5	162	51.8	51.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

13. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในมีการกำหนดวันที่ใน
รายงานของผู้สอบบัญชีเกินกว่าการสอบทานการควบคุมคุณภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	2	.6	.6	.6
	3	22	7.0	7.0	7.7
	4	139	44.4	44.4	52.1
	5	150	47.9	47.9	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

14. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	3	1.0	1.0	1.3
	3	26	8.3	8.3	9.6
	4	234	74.8	74.8	84.3
	5	49	15.7	15.7	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

15. ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	22	7.0	7.0	8.3
	4	130	41.5	41.5	49.8
	5	157	50.2	50.2	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

16. ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้ Microsoft office , Email และ Internet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	2	.6	.6	.6
	3	36	11.5	11.5	12.1
	4	102	32.6	32.6	44.7
	5	173	55.3	55.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

17. ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีมีความเชี่ยวชาญทางด้านงานสอบบัญชี คณิตศาสตร์และสถิติได้เป็นอย่างดี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	5	1.6	1.6	1.9
	3	32	10.2	10.2	12.1
	4	107	34.2	34.2	46.3
	5	168	53.7	53.7	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

18.ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีท่านมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3	1.0	1.0	1.0
	3	35	11.2	11.2	12.1
	4	106	33.9	33.9	46.0
	5	169	54.0	54.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

19.ด้านความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนอรายงาน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	.3	.3	.3
	3	24	7.7	7.7	8.0
	4	123	39.3	39.3	47.3
	5	165	52.7	52.7	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

20.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	21	6.7	6.7	8.0
	4	132	42.2	42.2	50.2
	5	156	49.8	49.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

21.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและสรุปผล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	29	9.3	9.3	10.5
	4	132	42.2	42.2	52.7
	5	148	47.3	47.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

22.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การสแกนธุรกรรมเชิงลึกและสรุปผล

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	4	1.3	1.3	1.6
	3	31	9.9	9.9	11.5
	4	132	42.2	42.2	53.7
	5	145	46.3	46.3	100.0
Total		313	100.0	100.0	

23.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การระบุปัจจัยเสี่ยงและการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	2	.6	.6	1.0
	3	31	9.9	9.9	10.9
	4	127	40.6	40.6	51.4
	5	152	48.6	48.6	100.0
Total		313	100.0	100.0	

24.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการ
การวางแผนงานสอบบัญชี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	6	1.9	1.9	2.2
	3	31	9.9	9.9	12.1
	4	131	41.9	41.9	54.0
	5	144	46.0	46.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

25.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	6	1.9	1.9	1.9
	3	31	9.9	9.9	11.8
	4	129	41.2	41.2	53.0
	5	147	47.0	47.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

26.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การเลือกขนาดตัวอย่างในการสอบบัญชี
เหมาะสมกับสรุปผลการประเมินความเสี่ยง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	8	2.6	2.6	2.6
	3	26	8.3	8.3	10.9
	4	141	45.0	45.0	55.9
	5	138	44.1	44.1	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

27.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การกำหนดวิธีการตรวจสอบสอดคล้องกับ
ความเสี่ยงที่เหลืออยู่

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	2	.6	.6	.6
	2	4	1.3	1.3	1.9
	3	37	11.8	11.8	13.7
	4	136	43.5	43.5	57.2
	5	134	42.8	42.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

28.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบ
การควบคุม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	4	1.3	1.3	1.6
	3	33	10.5	10.5	12.1
	4	127	40.6	40.6	52.7
	5	148	47.3	47.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

29.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยการทดสอบการตรวจสอบเนื้อหาสาระ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	7	2.2	2.2	2.6
	3	29	9.3	9.3	11.8
	4	136	43.5	43.5	55.3
	5	140	44.7	44.7	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

30.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) เข้าตรวจสอบระหว่างปีก่อนวันสิ้นปีบัญชี ไม่น้อยกว่า 4 เดือน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	4	1.3	1.3	1.3
	2	11	3.5	3.5	4.8
	3	33	10.5	10.5	15.3
	4	137	43.8	43.8	59.1
	5	128	40.9	40.9	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

31.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) เข้าตรวจสอบระหว่างปีอย่างน้อย 1 ครั้ง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	13	4.2	4.2	4.2
	2	4	1.3	1.3	5.4
	3	30	9.6	9.6	15.0
	4	119	38.0	38.0	53.0
	5	147	47.0	47.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

32.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) รายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	12	3.8	3.8	3.8
	2	7	2.2	2.2	6.1
	3	29	9.3	9.3	15.3
	4	145	46.3	46.3	61.7
	5	120	38.3	38.3	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

33.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) กระดาษทำการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	6	1.9	1.9	1.9
	2	14	4.5	4.5	6.4
	3	38	12.1	12.1	18.5
	4	128	40.9	40.9	59.4
	5	127	40.6	40.6	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

34.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) ข้อสังเกตที่ตรวจพบระหว่างปี (ถ้ามี)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	19	6.1	6.1	6.1
	2	5	1.6	1.6	7.7
	3	34	10.9	10.9	18.5
	4	123	39.3	39.3	57.8
	5	132	42.2	42.2	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

35.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	2	.6	.6	.6
	2	1	.3	.3	1.0
	3	29	9.3	9.3	10.2
	4	139	44.4	44.4	54.6
	5	142	45.4	45.4	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

36.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) กระดาษทำการสนับสนุนวิธีการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	2	.6	.6	.6
	2	4	1.3	1.3	1.9
	3	26	8.3	8.3	10.2
	4	142	45.4	45.4	55.6
	5	139	44.4	44.4	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

37.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การบันทึกผลการตรวจสอบตามวิธีการตรวจสอบในแนวการสอบบัญชี

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	30	9.6	9.6	10.9
	4	132	42.2	42.2	53.0
	5	147	47.0	47.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

38.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การใส่เครื่องหมายตรวจสอบ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	.3	.3	.3
	3	24	7.7	7.7	8.0
	4	123	39.3	39.3	47.3
	5	165	52.7	52.7	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

39.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การสรุปผลการตรวจสอบ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	23	7.3	7.3	8.6
	4	127	40.6	40.6	49.2
	5	159	50.8	50.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

40.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การสอบทานกระดาษทำการ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3	1.0	1.0	1.0
	3	32	10.2	10.2	11.2
	4	127	40.6	40.6	51.8
	5	151	48.2	48.2	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

41.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การแสดงรายงานในงบการเงินเป็นไปตามที่
กรมตรวจบัญชีกำหนด

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	2	.6	.6	1.0
	3	28	8.9	8.9	9.9
	4	132	42.2	42.2	52.1
	5	150	47.9	47.9	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

42.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) ข้อมูลในงบการเงินสัมพันธ์กับกระดาษทำการ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	1	.3	.3	.3
	2	4	1.3	1.3	1.6
	3	34	10.9	10.9	12.5
	4	127	40.6	40.6	53.0
	5	147	47.0	47.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

43.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินถูกต้องและเพียงพอ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	32	10.2	10.2	10.2
	4	122	39.0	39.0	49.2
	5	159	50.8	50.8	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

44.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) การจัดประเภทรายการในงบการเงิน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3	1.0	1.0	1.0
	3	30	9.6	9.6	10.5
	4	133	42.5	42.5	53.0
	5	147	47.0	47.0	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

45.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) ความถูกต้องของตัวเลขในงบการเงิน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	4	1.3	1.3	1.3
	3	27	8.6	8.6	9.9
	4	142	45.4	45.4	55.3
	5	140	44.7	44.7	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

46.คุณภาพงานสอบบัญชี

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การ
ปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี) วันที่ที่แสดงในงบการเงิน ไม่เป็นวันที่หลัง
วันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	2	.6	.6	.6
	3	30	9.6	9.6	10.2
	4	153	48.9	48.9	59.1
	5	128	40.9	40.9	100.0
	Total	313	100.0	100.0	

Non-response Bias Analysis

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	sex	1.54	156	.500	.040
	sex2	1.69	156	.466	.037
Pair 2	Land	24.37	156	15.636	1.252
	Land2	36.56	156	7.926	.635
Pair 3	age	2.62	156	1.031	.083
	age2	2.78	156	.992	.079
Pair 4	educationn	1.57	156	.673	.054
	educationn2	1.59	156	.621	.050
Pair 5	expri	1.94	156	.742	.059
	expri2	1.98	156	.714	.057

กำหนด dummy variables

ตัวแปร dummy “dummy_sex”

Recode into Different Variables

Numeric Variable -> Output Variable:
sex -> dummy_sex

Output Variable:
Name: dummy_sex
Label:

Change

Old and New Values...

If... (optional case selection condition)

OK Paste Reset Cancel Help

Recode into Different Variables: Old and New Values

Old Value

Value:

System-missing

System- or user-missing

Range:

through

Range, LOWEST through value:

Range, value through HIGHEST:

All other values

New Value

Value:

System-missing

Copy old value(s)

Old -> New:

1 -> 0

2 -> 1

Add

Change

Remove

Output variables are strings Width: 8

Convert numeric strings to numbers ('5'->5)

Continue Cancel Help

Reliability

ทดสอบ Reliability ตัวแปรต้นที่ 1 “ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี”

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	313	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	313	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Standardized Items	N of Items
.848	.849	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E1	22.27	6.958	.546	.355	.838
E2	22.38	6.577	.634	.437	.822
E3	22.36	6.634	.654	.432	.819
E4	22.40	6.273	.624	.408	.825
E5	22.36	6.469	.657	.497	.818
E6	22.42	6.397	.674	.504	.815

ทดสอบ Reliability ตัวแปรต้นที่ 2 “การกำกับดูแลกิจการที่ดี”

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	313	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	313	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.861	.862	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
GE1	17.63	4.856	.692	.536	.829
GE2	17.60	4.907	.673	.518	.834
GE3	17.67	5.002	.653	.440	.839
GE4	17.58	5.027	.684	.513	.832
GE5	17.62	4.909	.696	.513	.828

ทดสอบ Reliability ตัวแปรต้นที่ 3 “ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน”

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	313	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	313	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.729	.729	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IC1	12.85	2.117	.531	.318	.661
IC2	12.87	2.187	.534	.323	.658
IC3	13.22	2.510	.465	.262	.699
IC4	12.86	2.091	.550	.332	.649

ทดสอบ Reliability ตัวแปรต้นที่ 4 ด้านความรู้ “ความสามารถของผู้สอบบัญชี”

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	313	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	313	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.826	.827	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
N1	13.25	3.289	.600	.372	.805
N2	13.28	2.983	.685	.471	.766
N3	13.26	3.098	.683	.488	.767
N4	13.23	3.394	.648	.445	.785

ทดสอบ Reliability ตัวแปรตามที่ 1 “คุณภาพงานสอบบัญชี”

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี, การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	313	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	313	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.936	.936	27

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Q1	111.99	149.263	.568	.	.934
Q2	112.04	149.152	.550	.	.934
Q3	112.06	148.464	.564	.	.934
Q4	112.03	147.842	.618	.	.933
Q5	112.08	147.420	.605	.	.933
Q6	112.06	147.596	.614	.	.933
Q7	112.09	147.374	.629	.	.933
Q8	112.13	148.413	.539	.	.934
Q9	112.06	147.596	.606	.	.933
Q10	112.09	146.604	.651	.	.933
Q11	112.20	144.980	.647	.	.933
Q12	112.17	143.353	.635	.	.933
Q13	112.26	143.252	.658	.	.932
Q14	112.26	143.992	.638	.	.933
Q15	112.29	142.529	.606	.	.934
Q16	112.06	147.529	.639	.	.933
Q17	112.08	148.013	.589	.	.933
Q18	112.04	149.543	.524	.	.934
Q19	111.95	150.754	.495	.	.935
Q20	111.98	149.112	.569	.	.934
Q21	112.03	149.166	.548	.	.934
Q22	112.03	149.775	.514	.	.934
Q23	112.07	148.633	.544	.	.934
Q24	111.99	149.968	.528	.	.934
Q25	112.04	149.646	.528	.	.934
Q26	112.06	150.413	.485	.	.935
Q27	112.09	151.988	.405	.	.936

Validity Test

ทดสอบ Validity เพื่อหา Factor Score และพิจารณาค่า Anti-image Correlation ตัวแปรต้นที่ 1 “ด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี”

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.854
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	706.573
	df	15
	Sig.	.000

Anti-image Matrices

		E1	E2	E3	E4	E5	E6
Anti-image Covariance	E1	.645	-.201	-.141	-.005	-.042	-.012
	E2	-.201	.563	-.099	-.118	.011	-.096
	E3	-.141	-.099	.568	-.088	-.098	-.064
	E4	-.005	-.118	-.088	.592	-.124	-.091
	E5	-.042	.011	-.098	-.124	.503	-.215
	E6	-.012	-.096	-.064	-.091	-.215	.496
Anti-image Correlation	E1	.846 ^a	-.333	-.232	-.007	-.075	-.022
	E2	-.333	.846 ^a	-.175	-.205	.022	-.181
	E3	-.232	-.175	.889 ^a	-.151	-.182	-.121
	E4	-.007	-.205	-.151	.889 ^a	-.227	-.169
	E5	-.075	.022	-.182	-.227	.823 ^a	-.430
	E6	-.022	-.181	-.121	-.169	-.430	.836 ^a

a. Measures of Sampling Adequacy(MSA)

Communalities

	Initial	Extraction
E1	1.000	.462
E2	1.000	.571
E3	1.000	.598
E4	1.000	.562
E5	1.000	.603
E6	1.000	.625

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3.423	57.042	57.042	3.423	57.042	57.042
2	.791	13.191	70.233			
3	.530	8.829	79.062			
4	.483	8.048	87.110			
5	.439	7.314	94.424			
6	.335	5.576	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component

Matrix^a

Component

1

E1	.680
E2	.756
E3	.774
E4	.750
E5	.777
E6	.791

Extraction Method:
Principal Component
Analysis.

a. 1 components
extracted.

ทดสอบ Validity เพื่อหา Factor Score และพิจารณาค่า Anti-image Correlation ตัวแปรต้นที่ 2 “การกำกับดูแลกิจการที่ดี”

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.829
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	697.043
	df	10
	Sig.	.000

Anti-image Matrices

		GE1	GE2	GE3	GE4	GE5
Anti-image Covariance	GE1	.464	-.240	-.090	-.040	-.063
	GE2	-.240	.482	-.049	-.037	-.076
	GE3	-.090	-.049	.560	-.156	-.089
	GE4	-.040	-.037	-.156	.487	-.201
	GE5	-.063	-.076	-.089	-.201	.487
Anti-image Correlation	GE1	.804 ^a	-.508	-.176	-.083	-.132
	GE2	-.508	.805 ^a	-.094	-.077	-.157
	GE3	-.176	-.094	.880 ^a	-.299	-.171
	GE4	-.083	-.077	-.299	.823 ^a	-.413
	GE5	-.132	-.157	-.171	-.413	.843 ^a

a. Measures of Sampling Adequacy(MSA)

Communalities

	Initial	Extraction
GE1	1.000	.656
GE2	1.000	.634
GE3	1.000	.611
GE4	1.000	.651
GE5	1.000	.667

Extraction Method: Principal
Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	3.219	64.389	64.389	3.219	64.389	64.389
2	.665	13.307	77.696			
3	.464	9.284	86.980			
4	.339	6.779	93.759			
5	.312	6.241	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component
	1
GE1	.810
GE2	.796
GE3	.782
GE4	.807
GE5	.816

Extraction Method:
Principal Component
Analysis.

a. 1 components
extracted.

ทดสอบ Validity เพื่อหา Factor Score และพิจารณาค่า Anti-image Correlation ตัวแปรต้นที่ 3 “ด้านประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน”

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.703
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	263.485
	df	6
	Sig.	.000

Anti-image Matrices

		IC1	IC2	IC3	IC4
Anti-image Covariance	IC1	.682	-.287	-.088	-.103
	IC2	-.287	.677	-.036	-.147
	IC3	-.088	-.036	.738	-.280
	IC4	-.103	-.147	-.280	.668
Anti-image Correlation	IC1	.706 ^a	-.422	-.124	-.152
	IC2	-.422	.695 ^a	-.051	-.219
	IC3	-.124	-.051	.707 ^a	-.398
	IC4	-.152	-.219	-.398	.706 ^a

a. Measures of Sampling Adequacy(MSA)

Communalities

	Initial	Extraction
IC1	1.000	.566
IC2	1.000	.564
IC3	1.000	.479
IC4	1.000	.598

Extraction Method: Principal
Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.207	55.185	55.185	2.207	55.185	55.185
2	.819	20.480	75.665			
3	.512	12.788	88.453			
4	.462	11.547	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

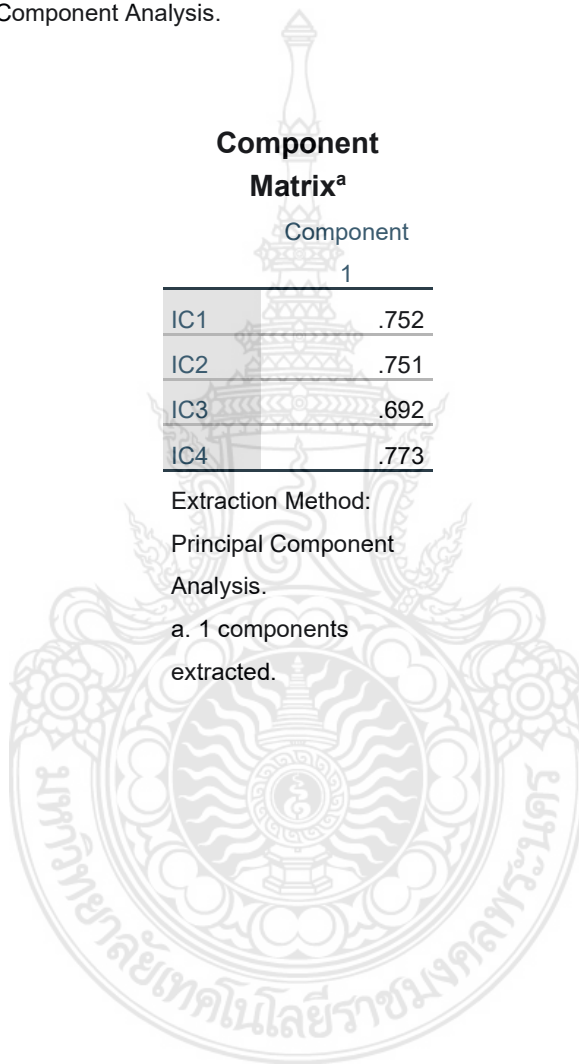
Component Matrix^a

	Component 1
IC1	.752
IC2	.751
IC3	.692
IC4	.773

Extraction Method:

Principal Component
Analysis.

a. 1 components
extracted.

ทดสอบ Validity เพื่อหา Factor Score และพิจารณาค่า Anti-image Correlation ตัวแปรต้นที่ 4 “ความสามารถของผู้สอบบัญชี”

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.792
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	451.094
	df	6
	Sig.	.000

Anti-image Matrices

		N1	N2	N3	N4
Anti-image Covariance	N1	.628	-.205	-.090	-.079
	N2	-.205	.529	-.152	-.114
	N3	-.090	-.152	.512	-.222
	N4	-.079	-.114	-.222	.555
Anti-image Correlation	N1	.820 ^a	-.357	-.159	-.133
	N2	-.357	.789 ^a	-.292	-.211
	N3	-.159	-.292	.774 ^a	-.417
	N4	-.133	-.211	-.417	.791 ^a

a. Measures of Sampling Adequacy(MSA)

Communalities

	Initial	Extraction
N1	1.000	.590
N2	1.000	.694
N3	1.000	.699
N4	1.000	.655

Extraction Method: Principal
Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.637	65.929	65.929	2.637	65.929	65.929
2	.582	14.555	80.484			
3	.412	10.303	90.786			
4	.369	9.214	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

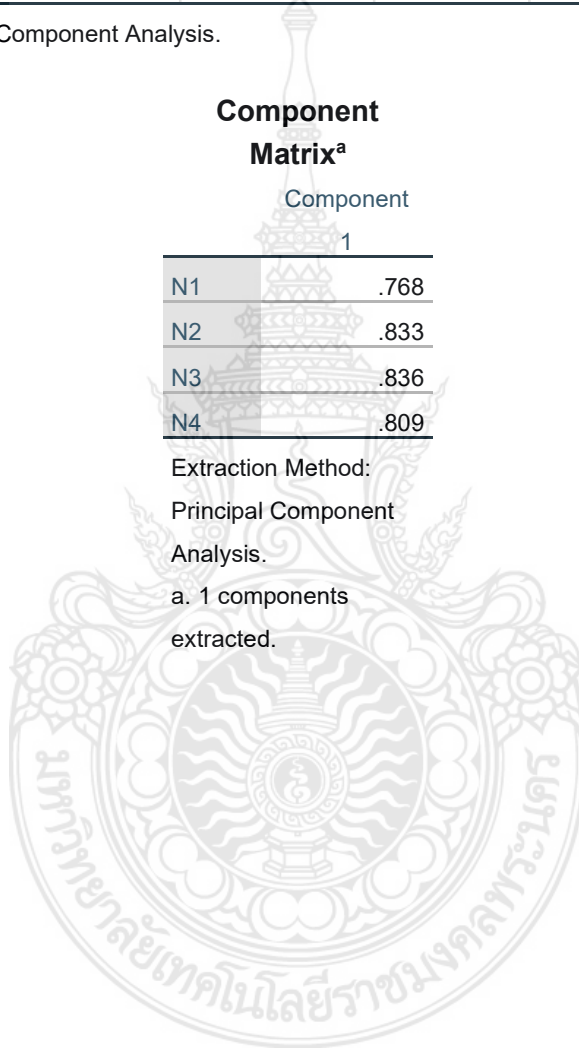
Component Matrix^a

	Component
	1
N1	.768
N2	.833
N3	.836
N4	.809

Extraction Method:

Principal Component Analysis.

a. 1 components extracted.

ทดสอบ Validity เพื่อหา Factor Score และพิจารณาค่า Anti-image Correlation

ตัวแปรตามที่ 1 “คุณภาพงานสอบบัญชี”

(การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี,การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี)

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	.917	
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	4618.042
	df	351
	Sig.	.000

Anti-image Matrices

	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6	Q7	Q8
Anti-image Q1	0.470	-0.176	-0.021	-0.070	-0.024	0.043	0.015	-0.034
Covariance Q2	-0.176	0.362	-0.164	0.027	-0.051	-0.045	0.024	-0.033
Q3	-0.021	-0.164	0.441	-0.105	0.001	-0.022	-0.043	0.010
Q4	-0.070	0.027	-0.105	0.479	-0.095	-0.041	-0.070	-0.014
Q5	-0.024	-0.051	0.001	-0.095	0.457	-0.110	-0.027	-0.066
Q6	0.043	-0.045	-0.022	-0.041	-0.110	0.466	-0.119	-0.005
Q7	0.015	0.024	-0.043	-0.070	-0.027	-0.119	0.401	-0.117
Q8	-0.034	-0.033	0.010	-0.014	-0.066	-0.005	-0.117	0.526
Q9	-0.041	-0.003	-0.013	0.040	0.028	-0.052	-0.112	-0.052
Q10	0.028	-0.048	0.013	0.001	-0.086	0.010	0.020	-0.049
Q11	-0.036	-0.016	0.026	0.026	-0.012	0.028	-0.021	-0.045
Q12	0.000	0.044	-0.033	-0.012	-0.018	0.011	-0.031	0.031
Q13	0.013	-0.023	-0.021	-0.021	0.023	-0.026	0.038	0.010
Q14	-0.048	0.026	0.063	-0.006	0.016	-0.045	-0.016	-0.014
Q15	0.012	0.024	-0.044	-0.005	-0.017	-0.011	-0.013	-0.010
Q16	0.023	-0.009	0.005	0.007	0.004	0.022	0.020	-0.032
Q17	0.035	0.002	-0.008	-0.067	-0.045	-0.004	-0.008	0.043
Q18	-0.071	0.065	-0.013	-0.017	-0.020	-0.010	0.033	-0.027
Q19	0.026	-0.091	0.046	-0.002	0.010	-0.023	0.046	-0.067
Q20	-0.043	0.039	-0.051	0.009	0.029	-0.035	-0.012	0.046
Q21	0.031	-0.026	0.021	0.021	-0.036	0.034	-0.002	-0.003
Q22	-0.010	0.016	0.043	-0.077	0.012	-0.030	0.047	-0.016
Q23	-0.021	-0.019	-0.045	0.048	-0.010	0.060	-0.095	0.030
Q24	0.001	-0.016	0.006	-0.035	0.057	-0.036	0.057	-0.049
Q25	-0.032	0.003	-0.011	0.010	-0.040	0.026	-0.088	0.100
Q26	-0.005	0.038	-0.012	-0.056	-0.002	0.004	0.020	-0.033
Q27	0.011	-0.056	0.019	0.018	0.058	-0.042	-0.005	0.001

Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	Q15	Q16	Q17	Q18
-0.041	0.028	-0.036	0.000	0.013	-0.048	0.012	0.023	0.035	-0.071
-0.003	-0.048	-0.016	0.044	-0.023	0.026	0.024	-0.009	0.002	0.065
-0.013	0.013	0.026	-0.033	-0.021	0.063	-0.044	0.005	-0.008	-0.013
0.040	0.001	0.026	-0.012	-0.021	-0.006	-0.005	0.007	-0.067	-0.017
0.028	-0.086	-0.012	-0.018	0.023	0.016	-0.017	0.004	-0.045	-0.020
-0.052	0.010	0.028	0.011	-0.026	-0.045	-0.011	0.022	-0.004	-0.010
-0.112	0.020	-0.021	-0.031	0.038	-0.016	-0.013	0.020	-0.008	0.033
-0.052	-0.049	-0.045	0.031	0.010	-0.014	-0.010	-0.032	0.043	-0.027
0.464	-0.126	0.016	-0.033	-0.024	0.003	0.026	-0.050	0.025	-0.019
-0.126	0.431	-0.094	-0.033	-0.009	-0.039	0.017	0.006	-0.026	-0.045
0.016	-0.094	0.405	-0.121	-0.055	-0.045	-0.005	0.013	-0.027	0.014
-0.033	-0.033	-0.121	0.371	-0.113	-0.004	-0.054	-0.018	0.029	0.056
-0.024	-0.009	-0.055	-0.113	0.350	-0.089	-0.061	-0.009	0.009	-0.060
0.003	-0.039	-0.045	-0.004	-0.089	0.343	-0.137	-0.028	-0.027	0.033
0.026	0.017	-0.005	-0.054	-0.061	-0.137	0.388	-0.088	0.003	-0.009
-0.050	0.006	0.013	-0.018	-0.009	-0.028	-0.088	0.431	-0.181	-0.056
0.025	-0.026	-0.027	0.029	0.009	-0.027	0.003	-0.181	0.485	-0.086
-0.019	-0.045	0.014	0.056	-0.060	0.033	-0.009	-0.056	-0.086	0.586
-0.027	0.050	0.046	-0.081	0.002	-0.010	0.045	-0.025	-0.007	-0.099
0.018	-0.013	-0.036	0.010	0.039	0.021	-0.035	0.001	-0.041	-0.048
-0.042	0.000	0.019	0.010	-0.023	-0.023	0.011	0.014	-0.012	0.062
0.018	-0.054	0.036	0.005	-0.017	-0.010	0.002	-0.065	0.027	0.005
0.078	0.034	-0.009	-0.024	0.002	-0.063	0.022	-0.021	0.009	-0.041
-0.012	0.012	0.003	-0.056	0.011	0.013	-0.002	0.040	-0.029	-0.048
-0.007	0.018	-0.006	0.030	-0.044	0.016	0.002	-0.045	0.005	-0.039
-0.039	-0.016	-0.059	0.026	0.005	0.021	0.012	-0.028	-0.003	0.014
-0.021	-0.021	-0.013	0.022	0.036	0.016	-0.004	0.001	-0.017	-0.011

Q19	Q20	Q21	Q22	Q23	Q24	Q25	Q26	Q27
0.026	-0.043	0.031	-0.010	-0.021	0.001	-0.032	-0.005	0.011
-0.091	0.039	-0.026	0.016	-0.019	-0.016	0.003	0.038	-0.056
0.046	-0.051	0.021	0.043	-0.045	0.006	-0.011	-0.012	0.019
-0.002	0.009	0.021	-0.077	0.048	-0.035	0.010	-0.056	0.018
0.010	0.029	-0.036	0.012	-0.010	0.057	-0.040	-0.002	0.058
-0.023	-0.035	0.034	-0.030	0.060	-0.036	0.026	0.004	-0.042
0.046	-0.012	-0.002	0.047	-0.095	0.057	-0.088	0.020	-0.005
-0.067	0.046	-0.003	-0.016	0.030	-0.049	0.100	-0.033	0.001
-0.027	0.018	-0.042	0.018	0.078	-0.012	-0.007	-0.039	-0.021
0.050	-0.013	0.000	-0.054	0.034	0.012	0.018	-0.016	-0.021
0.046	-0.036	0.019	0.036	-0.009	0.003	-0.006	-0.059	-0.013
-0.081	0.010	0.010	0.005	-0.024	-0.056	0.030	0.026	0.022
0.002	0.039	-0.023	-0.017	0.002	0.011	-0.044	0.005	0.036
-0.010	0.021	-0.023	-0.010	-0.063	0.013	0.016	0.021	0.016
0.045	-0.035	0.011	0.002	0.022	-0.002	0.002	0.012	-0.004
-0.025	0.001	0.014	-0.065	-0.021	0.040	-0.045	-0.028	0.001
-0.007	-0.041	-0.012	0.027	0.009	-0.029	0.005	-0.003	-0.017
-0.099	-0.048	0.062	0.005	-0.041	-0.048	-0.039	0.014	-0.011
0.473	-0.132	-0.040	0.004	0.022	-0.003	0.037	-0.026	-0.048
-0.132	0.301	-0.180	-0.043	-0.019	0.011	-0.018	0.034	0.004
-0.040	-0.180	0.359	-0.079	-0.035	-0.025	0.003	-0.050	0.020
0.004	-0.043	-0.079	0.539	-0.138	-0.009	-0.027	0.016	-0.018
0.022	-0.019	-0.035	-0.138	0.455	-0.147	0.000	0.035	-0.090
-0.003	0.011	-0.025	-0.009	-0.147	0.509	-0.143	-0.066	-0.026
0.037	-0.018	0.003	-0.027	0.000	-0.143	0.500	-0.143	-0.047
-0.026	0.034	-0.050	0.016	0.035	-0.066	-0.143	0.508	-0.197
-0.048	0.004	0.020	-0.018	-0.090	-0.026	-0.047	-0.197	0.584

Anti-image Matrices

Anti-image Correlation	Q1	.916 ^a	-0.428	-0.045	-0.147	-0.052	0.092	0.035	-0.068
	Q2	-0.428	.862 ^a	-0.410	0.065	-0.124	-0.109	0.062	-0.077
	Q3	-0.045	-0.410	.910 ^a	-0.228	0.002	-0.049	-0.102	0.020
	Q4	-0.147	0.065	-0.228	.942 ^a	-0.202	-0.087	-0.159	-0.029
	Q5	-0.052	-0.124	0.002	-0.202	.940 ^a	-0.239	-0.062	-0.134
	Q6	0.092	-0.109	-0.049	-0.087	-0.239	.939 ^a	-0.275	-0.010
	Q7	0.035	0.062	-0.102	-0.159	-0.062	-0.275	.909 ^a	-0.254
	Q8	-0.068	-0.077	0.020	-0.029	-0.134	-0.010	-0.254	.931 ^a
	Q9	-0.089	-0.008	-0.029	0.085	0.061	-0.113	-0.261	-0.106
	Q10	0.063	-0.121	0.031	0.003	-0.194	0.022	0.048	-0.104
	Q11	-0.083	-0.042	0.062	0.060	-0.028	0.065	-0.051	-0.097
	Q12	-0.001	0.120	-0.082	-0.029	-0.043	0.026	-0.082	0.070
	Q13	0.033	-0.065	-0.052	-0.052	0.057	-0.064	0.101	0.024
	Q14	-0.119	0.073	0.161	-0.016	0.039	-0.114	-0.042	-0.033
	Q15	0.028	0.065	-0.106	-0.012	-0.040	-0.025	-0.033	-0.022
	Q16	0.052	-0.022	0.011	0.014	0.010	0.050	0.047	-0.067
	Q17	0.073	0.006	-0.017	-0.139	-0.096	-0.008	-0.019	0.085
	Q18	-0.135	0.140	-0.027	-0.031	-0.039	-0.020	0.067	-0.048
	Q19	0.055	-0.221	0.100	-0.004	0.020	-0.048	0.105	-0.135
	Q20	-0.113	0.118	-0.141	0.023	0.077	-0.093	-0.035	0.115
	Q21	0.076	-0.073	0.054	0.051	-0.088	0.082	-0.006	-0.006
	Q22	-0.020	0.036	0.089	-0.150	0.024	-0.059	0.101	-0.030
	Q23	-0.045	-0.048	-0.099	0.103	-0.021	0.131	-0.222	0.061
	Q24	0.001	-0.036	0.012	-0.071	0.117	-0.074	0.127	-0.094
	Q25	-0.066	0.007	-0.023	0.020	-0.084	0.053	-0.197	0.196
	Q26	-0.010	0.089	-0.026	-0.113	-0.004	0.007	0.045	-0.064
	Q27	0.020	-0.121	0.038	0.035	0.113	-0.080	-0.009	0.003

-0.089	0.063	-0.083	-0.001	0.033	-0.119	0.028	0.052	0.073	-0.135
-0.008	-0.121	-0.042	0.120	-0.065	0.073	0.065	-0.022	0.006	0.140
-0.029	0.031	0.062	-0.082	-0.052	0.161	-0.106	0.011	-0.017	-0.027
0.085	0.003	0.060	-0.029	-0.052	-0.016	-0.012	0.014	-0.139	-0.031
0.061	-0.194	-0.028	-0.043	0.057	0.039	-0.040	0.010	-0.096	-0.039
-0.113	0.022	0.065	0.026	-0.064	-0.114	-0.025	0.050	-0.008	-0.020
-0.261	0.048	-0.051	-0.082	0.101	-0.042	-0.033	0.047	-0.019	0.067
-0.106	-0.104	-0.097	0.070	0.024	-0.033	-0.022	-0.067	0.085	-0.048
.932 ^a	-0.281	0.037	-0.080	-0.060	0.008	0.061	-0.113	0.054	-0.036
-0.281	.941 ^a	-0.224	-0.083	-0.024	-0.101	0.041	0.014	-0.057	-0.089
0.037	-0.224	.940 ^a	-0.312	-0.145	-0.120	-0.013	0.031	-0.061	0.028
-0.080	-0.083	-0.312	.921 ^a	-0.313	-0.011	-0.142	-0.045	0.067	0.119
-0.060	-0.024	-0.145	-0.313	.936 ^a	-0.257	-0.166	-0.023	0.021	-0.132
0.008	-0.101	-0.120	-0.011	-0.257	.923 ^a	-0.377	-0.072	-0.066	0.073
0.061	0.041	-0.013	-0.142	-0.166	-0.377	.931 ^a	-0.216	0.007	-0.019
-0.113	0.014	0.031	-0.045	-0.023	-0.072	-0.216	.933 ^a	-0.396	-0.111
0.054	-0.057	-0.061	0.067	0.021	-0.066	0.007	-0.396	.931 ^a	-0.162
-0.036	-0.089	0.028	0.119	-0.132	0.073	-0.019	-0.111	-0.162	.929 ^a
-0.058	0.110	0.105	-0.194	0.005	-0.025	0.106	-0.056	-0.015	-0.188
0.048	-0.037	-0.104	0.029	0.120	0.065	-0.102	0.004	-0.108	-0.114
-0.103	0.001	0.049	0.027	-0.066	-0.067	0.031	0.036	-0.030	0.135
0.037	-0.112	0.077	0.012	-0.038	-0.023	0.003	-0.136	0.054	0.009
0.171	0.076	-0.020	-0.059	0.005	-0.159	0.054	-0.048	0.019	-0.080
-0.025	0.025	0.006	-0.129	0.026	0.030	-0.004	0.085	-0.059	-0.087
-0.015	0.039	-0.013	0.071	-0.106	0.039	0.005	-0.096	0.011	-0.071
-0.079	-0.034	-0.129	0.060	0.013	0.050	0.027	-0.060	-0.007	0.026
-0.041	-0.041	-0.027	0.047	0.079	0.036	-0.008	0.002	-0.032	-0.019

0.055	-0.113	0.076	-0.020	-0.045	0.001	-0.066	-0.010	0.020
-0.221	0.118	-0.073	0.036	-0.048	-0.036	0.007	0.089	-0.121
0.100	-0.141	0.054	0.089	-0.099	0.012	-0.023	-0.026	0.038
-0.004	0.023	0.051	-0.150	0.103	-0.071	0.020	-0.113	0.035
0.020	0.077	-0.088	0.024	-0.021	0.117	-0.084	-0.004	0.113
-0.048	-0.093	0.082	-0.059	0.131	-0.074	0.053	0.007	-0.080
0.105	-0.035	-0.006	0.101	-0.222	0.127	-0.197	0.045	-0.009
-0.135	0.115	-0.006	-0.030	0.061	-0.094	0.196	-0.064	0.003
-0.058	0.048	-0.103	0.037	0.171	-0.025	-0.015	-0.079	-0.041
0.110	-0.037	0.001	-0.112	0.076	0.025	0.039	-0.034	-0.041
0.105	-0.104	0.049	0.077	-0.020	0.006	-0.013	-0.129	-0.027
-0.194	0.029	0.027	0.012	-0.059	-0.129	0.071	0.060	0.047
0.005	0.120	-0.066	-0.038	0.005	0.026	-0.106	0.013	0.079
-0.025	0.065	-0.067	-0.023	-0.159	0.030	0.039	0.050	0.036
0.106	-0.102	0.031	0.003	0.054	-0.004	0.005	0.027	-0.008
-0.056	0.004	0.036	-0.136	-0.048	0.085	-0.096	-0.060	0.002
-0.015	-0.108	-0.030	0.054	0.019	-0.059	0.011	-0.007	-0.032
-0.188	-0.114	0.135	0.009	-0.080	-0.087	-0.071	0.026	-0.019
.885 ^a	-0.351	-0.097	0.009	0.048	-0.007	0.076	-0.053	-0.092
-0.351	.861 ^a	-0.549	-0.106	-0.053	0.028	-0.046	0.087	0.010
-0.097	-0.549	.884 ^a	-0.181	-0.087	-0.060	0.008	-0.118	0.044
0.009	-0.106	-0.181	.930 ^a	-0.279	-0.017	-0.051	0.031	-0.032
0.048	-0.053	-0.087	-0.279	.891 ^a	-0.306	-0.001	0.072	-0.174
-0.007	0.028	-0.060	-0.017	-0.306	.914 ^a	-0.283	-0.131	-0.047
0.076	-0.046	0.008	-0.051	-0.001	-0.283	.909 ^a	-0.284	-0.087
-0.053	0.087	-0.118	0.031	0.072	-0.131	-0.284	.892 ^a	-0.361
-0.092	0.010	0.044	-0.032	-0.174	-0.047	-0.087	-0.361	.896 ^a

a. Measures of Sampling Adequacy (MSA)

Communalities

	Initial	Extraction
Q1	1.000	.375
Q2	1.000	.359
Q3	1.000	.374
Q4	1.000	.437
Q5	1.000	.423
Q6	1.000	.432
Q7	1.000	.448
Q8	1.000	.342
Q9	1.000	.421
Q10	1.000	.472
Q11	1.000	.458
Q12	1.000	.443
Q13	1.000	.469
Q14	1.000	.442
Q15	1.000	.408
Q16	1.000	.449
Q17	1.000	.398
Q18	1.000	.321
Q19	1.000	.290
Q20	1.000	.373
Q21	1.000	.348
Q22	1.000	.306
Q23	1.000	.339
Q24	1.000	.321
Q25	1.000	.324
Q26	1.000	.277
Q27	1.000	.200

Extraction Method: Principal
Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	10.248	37.956	37.956	10.248	37.956	37.956
2	2.347	8.694	46.650			
3	1.911	7.078	53.728			
4	1.341	4.966	58.694			
5	1.049	3.884	62.579			
6	1.006	3.725	66.304			
7	.865	3.205	69.509			
8	.700	2.592	72.101			
9	.656	2.431	74.531			
10	.635	2.352	76.883			
11	.578	2.141	79.025			
12	.546	2.021	81.046			
13	.529	1.959	83.005			
14	.507	1.879	84.884			
15	.481	1.782	86.666			
16	.428	1.584	88.250			
17	.423	1.566	89.817			
18	.366	1.355	91.172			
19	.349	1.292	92.464			
20	.335	1.242	93.706			
21	.314	1.163	94.869			
22	.276	1.024	95.893			
23	.258	.957	96.850			
24	.244	.902	97.752			
25	.224	.828	98.580			
26	.209	.774	99.354			
27	.174	.646	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

**Component
Matrix^a**

	Component 1
Q1	.613
Q2	.599
Q3	.612
Q4	.661
Q5	.651
Q6	.657
Q7	.670
Q8	.585
Q9	.648
Q10	.687
Q11	.677
Q12	.666
Q13	.685
Q14	.665
Q15	.639
Q16	.670
Q17	.630
Q18	.566
Q19	.539
Q20	.611
Q21	.590
Q22	.554
Q23	.582
Q24	.566
Q25	.569
Q26	.526
Q27	.447

Extraction Method:
Principal Component
Analysis.
a. 1 components
extracted.

หาค่า Mean และ Standard deviation

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
mean_E	313	2.00	5.00	4.4728	.50432
mean_GE	313	1.80	5.00	4.4051	.54629
mean_IC	313	2.25	5.00	4.3155	.47631
mean_N	313	2.25	5.00	4.4177	.57893
mean_Q	313	2.59	5.00	4.3109	.46712
dummy_sex	313	.00	1.00	.6134	.48775
Valid N (listwise)	313				

หาค่า Pearson Correlation

Correlations

		mean_E	mean_GE	mean_IC	mean_N	mean_Q	dummy_sex
mean_E	Pearson Correlation	1	.727**	.570**	.525**	.559**	-.141*
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000	.013
	N	313	313	313	313	313	313
mean_GE	Pearson Correlation	.727**	1	.653**	.596**	.580**	-.108
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000	.000	.056
	N	313	313	313	313	313	313
mean_IC	Pearson Correlation	.570**	.653**	1	.621**	.620**	-.098
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000	.085
	N	313	313	313	313	313	313
mean_N	Pearson Correlation	.525**	.596**	.621**	1	.650**	-.139*
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		.000	.014
	N	313	313	313	313	313	313
mean_Q	Pearson Correlation	.559**	.580**	.620**	.650**	1	-.096
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000		.090
	N	313	313	313	313	313	313
dummy_sex	Pearson Correlation	-.141*	-.108	-.098	-.139*	-.096	1
	Sig. (2-tailed)	.013	.056	.085	.014	.090	
	N	313	313	313	313	313	313

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ทาค่า Regression

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.745 ^a	.556	.542	.67645498	2.139

a. Predictors: (Constant), dummy_sex, interactIC_Q, FAC1_E, FAC1_N, FAC1_IC, FAC1_GE, interactN_Q, interactE_Q, interactGE_Q

b. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	173.350	9	19.261	42.092	.000 ^b
	Residual	138.650	303	.458		
	Total	312.000	312			

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

b. Predictors: (Constant), dummy_sex, interactIC_Q, FAC1_E, FAC1_N, FAC1_IC, FAC1_GE, interactN_Q, interactE_Q, interactGE_Q

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	.049	.066		.741	.459		
	FAC1_E	.104	.061	.104	1.690	.092	.390	2.563
	FAC1_GE	.073	.065	.073	1.120	.264	.346	2.889
	FAC1_IC	.237	.058	.237	4.074	.000	.433	2.311
	FAC1_N	.345	.058	.345	5.964	.000	.437	2.286
	interactE_Q	-.166	.063	-.232	-2.637	.009	.190	5.260
	interactGE_Q	.061	.072	.084	.848	.397	.148	6.734
	interactIC_Q	.020	.056	.030	.356	.722	.205	4.883
	interactN_Q	-.028	.047	-.040	-.593	.553	.321	3.111
	dummy_sex	.023	.080	.011	.291	.772	.965	1.036

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions										
				(Constant)	FAC1_E	FAC1_GE	FAC1_IC	FAC1_N	interactE_Q	interactGE_Q	interactI_C_Q	interactN_Q	dummy_sex	
1	1	5.142	1.000	.00	.01	.01	.01	.01	.01	.00	.00	.01	.01	.00
	2	2.046	1.585	.05	.02	.02	.02	.02	.02	.00	.00	.00	.00	.04
	3	.874	2.425	.04	.02	.03	.01	.05	.02	.02	.02	.02	.01	.12
	4	.659	2.793	.00	.14	.05	.03	.21	.02	.01	.01	.01	.07	.00
	5	.390	3.629	.01	.11	.00	.67	.21	.00	.00	.01	.01	.04	.00
	6	.267	4.387	.03	.47	.60	.15	.04	.00	.01	.01	.00	.03	.03
	7	.210	4.948	.09	.02	.23	.02	.39	.15	.03	.03	.03	.38	.05
	8	.197	5.108	.78	.10	.00	.00	.01	.02	.02	.00	.00	.05	.75
	9	.133	6.228	.00	.09	.04	.08	.06	.17	.00	.75	.40	.00	.00
	10	.082	7.926	.00	.02	.03	.00	.01	.61	.92	.17	.01	.00	.00

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

Casewise Diagnostics^a

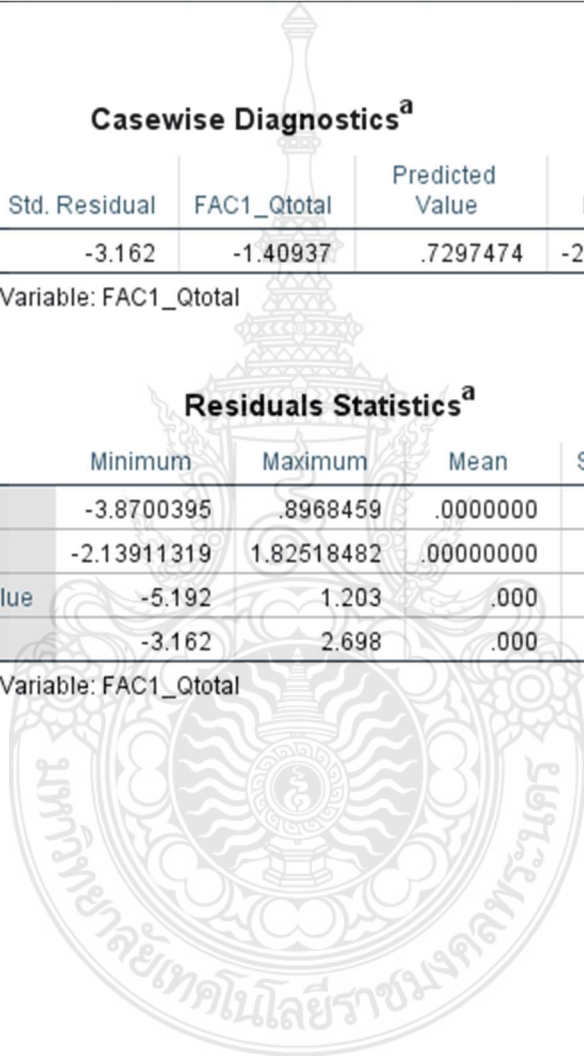
Case Number	Std. Residual	FAC1_Qtotal	Predicted Value	Residual
112	-3.162	-1.40937	.7297474	-2.13911318

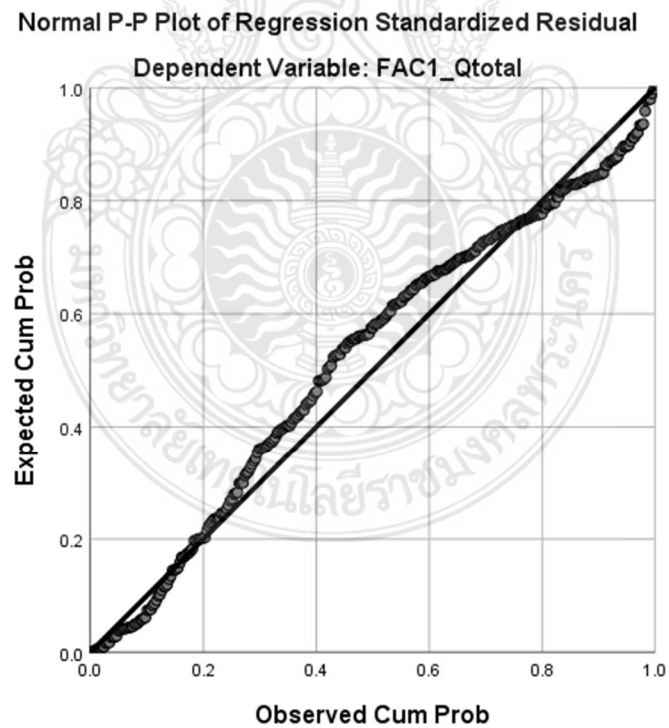
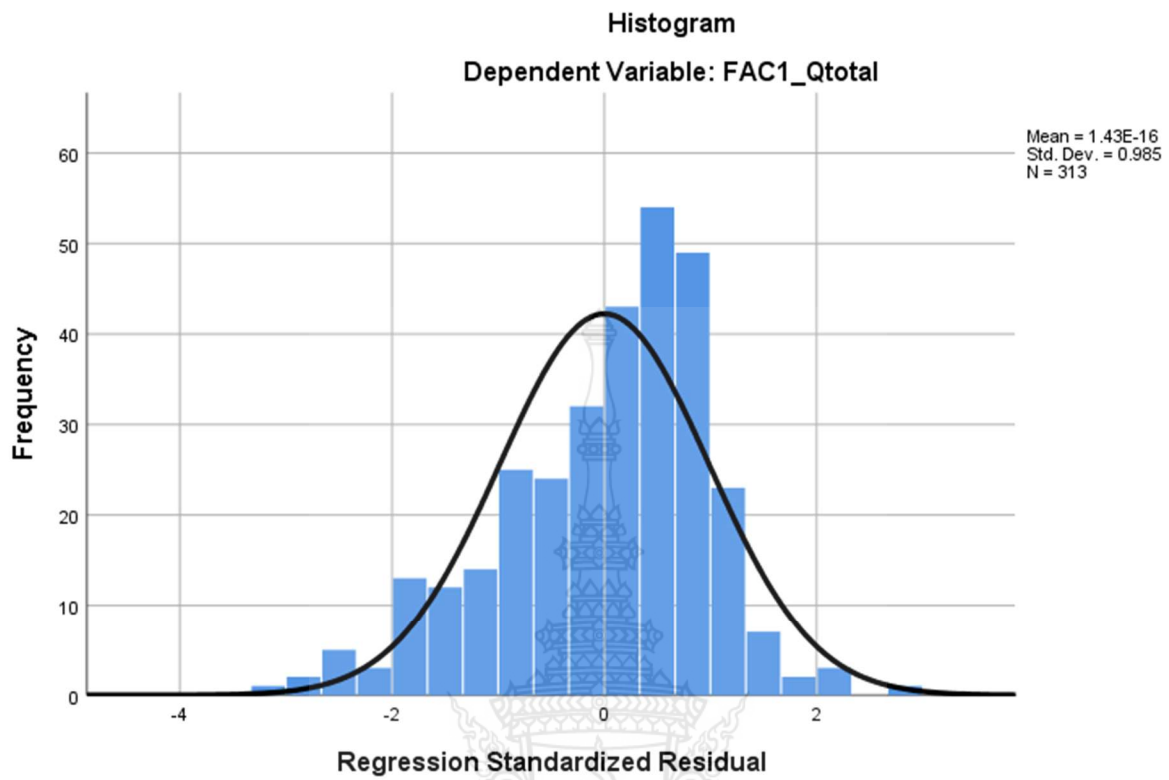
a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

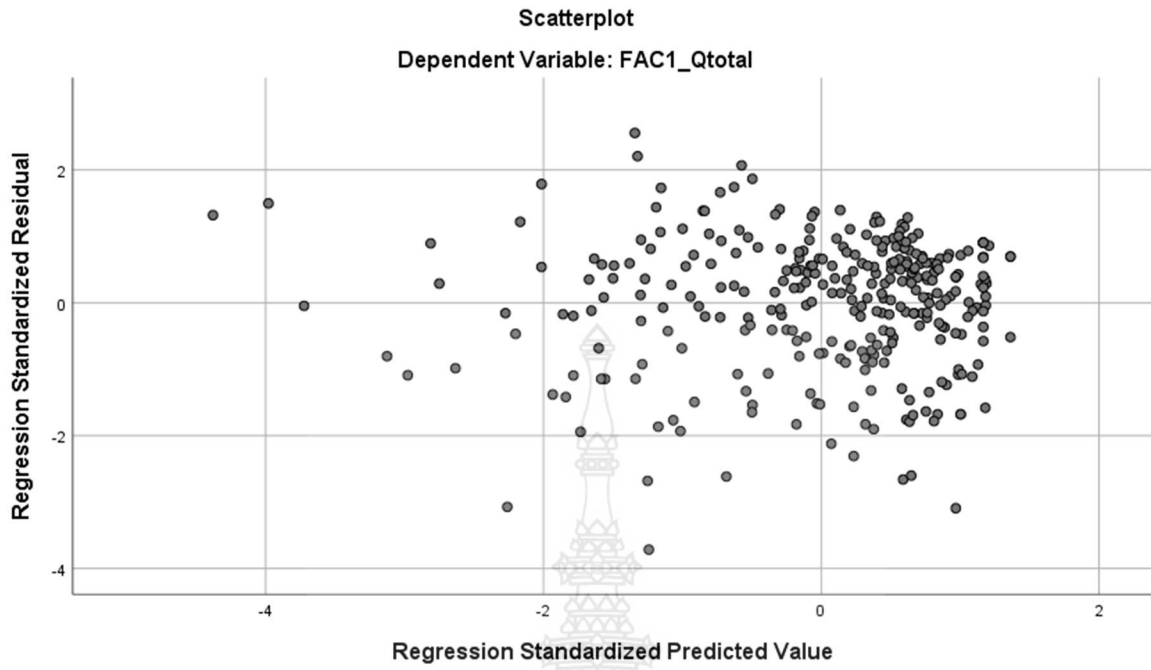
Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-3.8700395	.8968459	.0000000	.74539145	313
Residual	-2.13911319	1.82518482	.00000000	.66662703	313
Std. Predicted Value	-5.192	1.203	.000	1.000	313
Std. Residual	-3.162	2.698	.000	.985	313

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

หาค่า Regression แบบตัวแปรต้น 4 “ความสามารถของผู้สอบบัญชี” : ตัวแปรตาม 1 “คุณภาพงานสอบบัญชี” (การวางแผนงานสอบบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.733 ^a	.537	.531	.68493800	2.155

a. Predictors: (Constant), FAC1_N, FAC1_E, FAC1_IC, FAC1_GE

b. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	167.505	4	41.876	89.262	.000 ^b
	Residual	144.495	308	.469		
	Total	312.000	312			

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

b. Predictors: (Constant), FAC1_N, FAC1_E, FAC1_IC, FAC1_GE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-1.191E-16	.039		.000	1.000		
	FAC1_E	.173	.058	.173	3.008	.003	.453	2.210
	FAC1_GE	.080	.064	.080	1.249	.212	.371	2.695
	FAC1_IC	.252	.056	.252	4.517	.000	.482	2.073
	FAC1_N	.359	.053	.359	6.830	.000	.544	1.839

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions				
				(Constant)	FAC1_E	FAC1_GE	FAC1_IC	FAC1_N
1	1	2.846	1.000	.00	.04	.04	.04	.04
	2	1.000	1.687	1.00	.00	.00	.00	.00
	3	.523	2.333	.00	.33	.07	.10	.42
	4	.372	2.766	.00	.06	.00	.77	.53
	5	.259	3.317	.00	.58	.89	.09	.00

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

Casewise Diagnostics^a

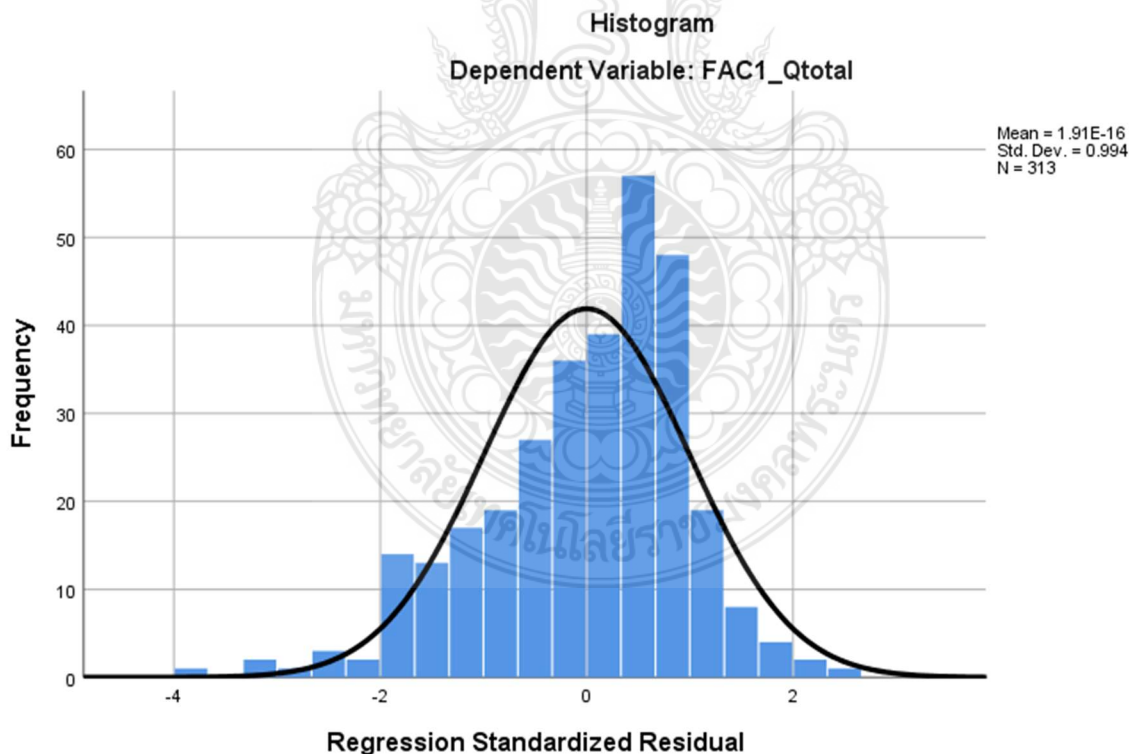
Case Number	Std. Residual	FAC1_Qtotal	Predicted Value	Residual
112	-3.093	-1.40937	.7094601	-2.11882580
240	-3.073	-3.76081	-1.6560128	-2.10480194
258	-3.716	-3.45511	-.9095921	-2.54551892

a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

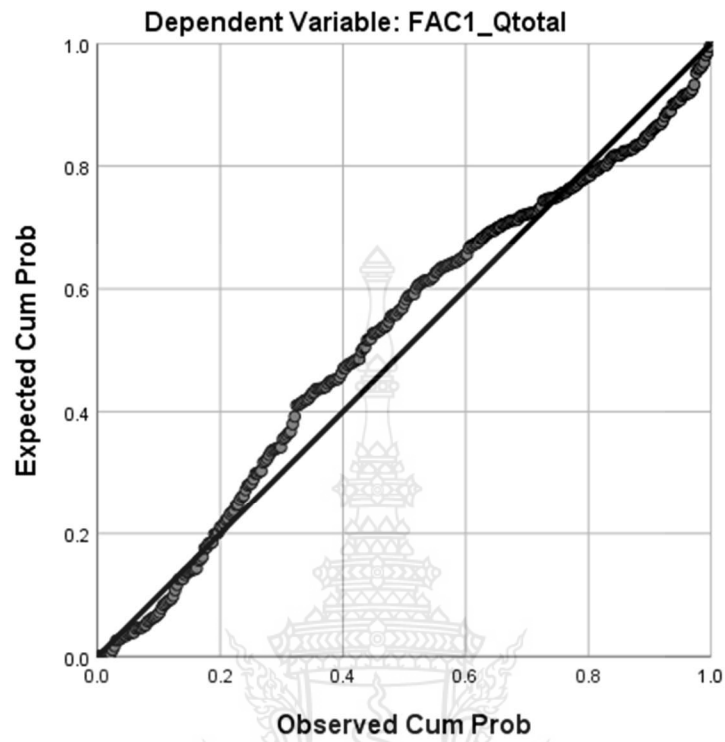
Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-3.2090142	.9978520	.0000000	.73271724	313
Residual	-2.54551888	1.75083101	.00000000	.68053321	313
Std. Predicted Value	-4.380	1.362	.000	1.000	313
Std. Residual	-3.716	2.556	.000	.994	313

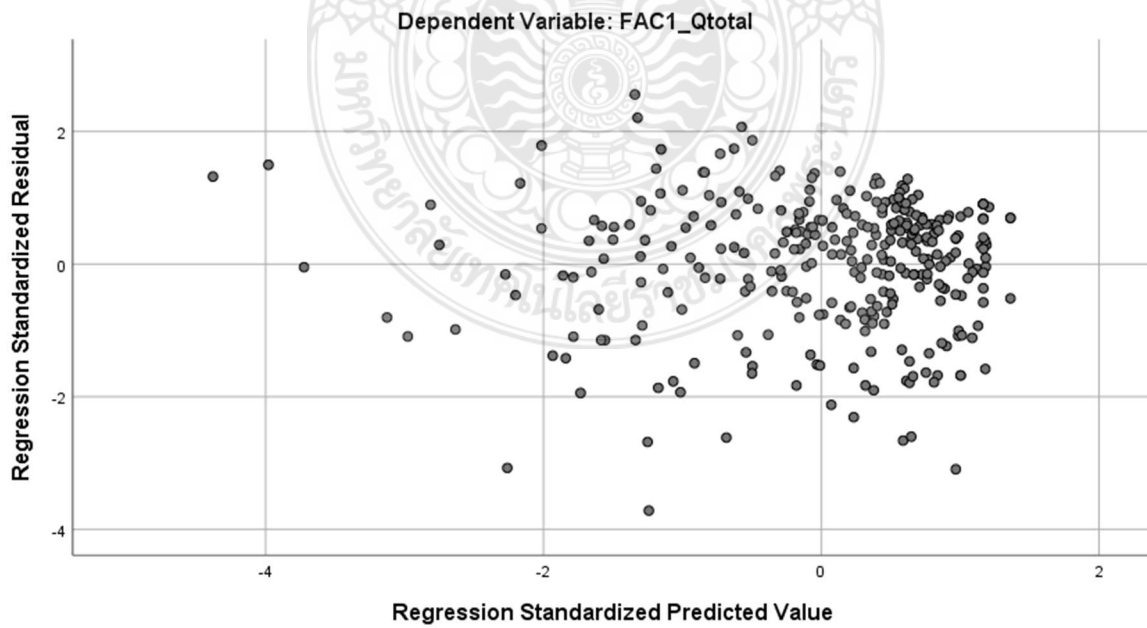
a. Dependent Variable: FAC1_Qtotal

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Scatterplot

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

- นายนิพล แก่นโกมล

ประวัติการศึกษา

- บัณฑิตมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2557)
- บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินการธนาคาร) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช (2552)
- บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี – การบัญชีบริหาร) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2549)

คุณวุฒิอื่น

- ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (CPA)
- ผู้ตรวจสอบภายใน (IACP) – Internal Audit Certificate Program
- ผู้สอบทานงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในตลาดทุน (EQR)

ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

- รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (พ.ศ. 2566 - 2569)
- ประธานกรรมการหลักสูตรบัญชีบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2565) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (พ.ศ. 2565 - 2568)
- กรรมการ ในคณะกรรมการสมาคมการบัญชีไทย (พ.ศ. 2562 - 2568)
- กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอส แอนด์ ที อินวิคตัส จำกัด
- ที่ปรึกษาบริษัท เอส พี ยู คอลล์เซ็นเตอร์ออดิตติ้ง จำกัด
- สมาชิกสามัญ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประวัติการทำงาน

- รองคณบดีฝ่ายวางแผน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- หัวหน้างานฝ่ายแผนและงบประมาณ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- ประธานกรรมการหลักสูตรบัญชีบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (พ.ศ.2560 - 2564)
- อนุกรรมการ ในคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบบัญชีชุดเดียว สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์